TAN
Milliyet bu adı alıyor

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri : Siirt Meb'usu Mahmut SOYDAN

TAN
Milliyetin yeni adıdır

FIATI 5 KURUŞTUR. | 10 uncu sene No. 3248 | CUMARTESİ 23 ŞUBAT 1935 | Tel: { Müdür: 24310. Yazı işleri müdürü: 24319 İdare ve Matbaa: 24310

Londra bildirimi Ve Sovyet Rusya

Artık açık olarak anlaşılmıştır ki, Sovyetlerin güttüğü dış siyasanın başlıca amacı, genel barışa yardımdır. Bu, o kadar açık ve belli bir amaçtır ki, Sovyet siyasasının her kımıldanmasında görünür. Londra bildirimine (beyanname) karşı Sovyetlerin bakımını bildiren sözlerde bu genel barışa yardım bir kez daha sezilmektedir.

Moskova'daki Ingiliz ve Fransız elçileri Sovyet dış işleri komiseri B. Litvinof'tan Sovyetlerin Londra görüşmeleri için ne düşündüklerini sormuşlar. Litvinof'un sözleri dünkü gazetelerde çıkmıştır. Tas ajansının bildirdiğine göre, Sovyetler, barış için atılan her adımı sevinçle karşıladıklarını bildirdiler. Londra'da da böyle bir barış amacı güdülmüştür. Ancak barış sağlam olmak için batı Avrupa'sında olduğu gibi, doğu Avrupa'sında da bir düzene bağlanmalıdır. Barış ya genel olur, yahutta hiç olmaz.

Londra görüşmelerinden sonra Avrupa'da iki siyasa birbirile çarpışıyor:

1 — Bunların birincisi Almanya'nın istediği batı devletleri anlaşmasıdır. Almanlar, 1926 yılında imzalanan Lokarno andlaşmasını yeni bir hava andlaşmasına bağlıyarak Ingiltere, Fransa, Italya ve kendileri arasında bir kombinezon yapılmasını istiyorlar. Buna Sovyet Rusya'yı karıştırmayı düşünmiyorlar.

2 — İkinci proje daha geniştir: Fransa'nın çok benimsediği bu projeye göre, orta Avrupa'nın istatükosu Roma protokollerile sağlamlaşmalı. Ve bundan başka Sovyet Rusya da içeri alınarak bir doğu andlaşması yapılmalı.

Sovyet Rusya'nın ileri sürdüğü proje, Fransız projesini bile genişleştirerek batı ve doğu Avrupa'sının barışını pekleştirmek amacını güden bir siyasadır. Sovyetler, batı Lokarnosuna şu veya bu biçimde, bir doğu Lokarnosunu, küçük andlaşmayı ve Balkan andlaşmasını ulaştırmak istiyorlar. Rusya, Fransa, İtalya, Ingiltere, Küçük andlaşma ve Balkan andlaşması Avrupa nüfusunun yüzde yetmişini sınırları içine almaktadır. Barış amacında birleşmiş bu kadar büyük bir varlık karşısında, yüzde otuzu geçmiyen azlığın bir şey yapamıyacağı açıktır.

Bu durumda Avrupa'nın iki yol ağzında bulunduğu anlaşılıyor: Bunlardan biri, Almanya'yı içine alarak bir batı devletleri andlaşması yapmak. İkincisi de Sovyet Rusya'yı Küçük andlaşma ve Balkan andlaşmasına alarak daha geniş bir kombinezon meydana getirmek. Her ikisini de birleştirerek Almanya'yı da içine alan bir kombinezon yapmak daha iyi olurdu. Ancak Sovyet Rusya'nın girdiği yere Almanya'nın girmiyeceği anlaşılıyor. Bu durumda Rusya'yı mı yoksa Almanya'yı mı bırakmalı? Rusyadan vazgeçilemiyeceği kuşku götürmez. Bu, Sovyetlerin daha önemli bir devlet, olmalarından ileri gelmiyor; işin gerekl'ğinden ötürüdür. Avrupa barışının sağlamlaştırılması düşünüyor. Sovyet Rusya, "barışın sağlamlaştırılması için yapılacak kombinezona Almanya girerse, ben girmem,, demiyor. "Almanya da girsin ben de,, diyor. "Rusya girerse ben girmem,, diyen Almanya'dır. Böyle bir durumda Almanya'nın dediğini yaparak Rusya'yı dışarda bırakmak, barışı sağlamlaştıracağı yerde savaşa tığır açar.

Uluslar arasındaki geçim bir birine o kadar bağlıdır ki, bir yanda savaş öte yanda barış olamaz. Bir yerde patlak veren savaş, Avrupa'nın ve belki de acunun her yerine yayılır. Bunu genel savaşta da gördük. Savaş, Avusturya ile Sırbistan arasında bir çarpışma olarak başladı; Birleşik Amerika ve Çin gibi uzak ülkelerin de içine girmelerile bitti. Yirmi bir yıl önce doğru olan bu bağlılık bugün daha doğrudur. Bunun içindir ki Sovyet Rusya'nın ileri sürdüğü gibi, barışı sağlamlaştırmak için Avrupa'nın her tarafında barışı sağlamlandırmıya çalışmak gerektir. Bu da yalnız batı devletlerini değil, Sovyet Rusya'yı ve barış için yapılan küçük andlaşma ve Balkan andlaşması gibi kombinezonları bu amaç etrafında toplamakla olur.

A. Şükrü ESMER

Halkevlerinin yıldönümünde

Ankarada Başbakan G. İsmet İnönü ve B. Necib Ali birer söylev söylediler

"Muhtaç olduğumuz vasıtaların en başında, paradan, her şeyden evvel, en başta bilgi lâzımdır,,

ANKARA, 22 (A. A.) — Halkevleri kurumunun üçüncü yıldönümü bugün Halkevinde Başbakan Ismet Inönü ile Bakanlar, C. H. Fırkası genel kâtibi Recep Peker ve birçok saylavlar, bakanlıklar ileri gelenleri ve her sınıf halkın ıştirâk ettiği büyük bir merasimle kutlanmıştır. Merasime Istiklâl marşı ile başlanmıştır.

Musiki Muallim Mektebi talebelerinin okudukları bu millî marştan sonra Başbakan General Ismet Inönü şu söylevi söylemiştir:

" Halkevlerinin üçüncü yıldönümünü kutluluyoruz. Bu ânda ülkenin seksen kadar Halkevinde imkânı olanlar bizim bugünkü toplantımızı dinliyorlar. Halkevleri üç yıldanberi kendi varlıklarını kültür alanında duyurmuşlardır. Halkevlerinin şu vazıfesine bütün Halkevi üyelerinin dikkatını çekmek isterim. Halkevleri soysal büyük bir ödevi üzerlerine almışlardır. Bu ödev vatandaşların toplanıp gerek ilim alanında ve gerek soysal bakımdan birlikte konuşabilmek âdetine alışmalarıdır. Bu bizim ötedenberi büyük bir ihtiyacımızdır. Sonra güzel sanatlar için ve müsbet ilimleri tanıtmak ve sevdirmek için sarfolunacak emekler bilhassa fırkanın ve Halkevleri idare heyetlerinin gözleri önünde bulunmalıdır. Bir toplantıda istifade ile söz söylemek için o toplantıdan evvel konferansların ve konserlerin daha evvel çalışılmış ve hazırlanmış olması gerektir. Iyi çalışılmış, bir kaç kitap karıştırılarak hazırlanmış olan bir konferansın muvaffak olması ve dinliyenlerin bundan zevk alması muhakkaktır. Umit ederim ki bütün Halkevlerinde arkadaşlar konferans vermek için daha iyi hazırlanmak ve herkesi alâkalandırmak hususunda özenli bulunacaklardır. Geçen

Başbakan General Ismet Inönü

yıl içinde Halkevlerinin çalışma hesapları elimdedir. Eğer soysal ve ilim alanlarında aza kanaat etmeğe istidadımız olsaydı bu vereceğimiz rakkamlardan memnun olmamız lâzımdı. Meselâ 933 senesinde Halkevleri toplantılarında dinliyenler ve söyliyenler sayısı 375 bin iken 934 senesinde 798 bin kişiye varmıştır. Bu takriben öncekinin iki misline yakın bir sayıdır. Amma, bütün memlekette seksen toplantı yerinde bizi dinliyenleri 800 bin kişi alırsak bunu azımsamak bizim için bir borçtur. Daha çok toplanmalıyız ve Halkevlerinin bulunduğu yerlerdeki vatandaşlar, kadın, erkek bütün bir yılda, bir defa olsun Halkevinde bulunmalıdırlar.

"Halkevlerinin malûm olan özel bir mahiyetine tekrar bütün memleketin dikkatini çekmek isterim. Halkevleri siyasî bir müessese değildirler. Soysal ve kültürel kurumdurlar. Onun için memleketin bütün ışıklı evlâtları bu toplantılarda bulunarak zevklenmeli ve Halkevine hizmet etmeyi yurda karşı bir ödev telâkki eylemelidirler.

"Memur olsun, serbest meslek erbabı olsun herkes Halkevlerinde en temiz bir aile toplantısı gibi bulunmayı kendisi için istenilir bir iş saymalıdır.

" Halkevlerindeki kitap sayısına gelince; geçen sene 59 bin imiş, bu sene 97 bine çıkmış. Bu azlıktan ne kadar şikâyet etsek hakkımız vardır. 97 bin kitap 80 Halkevi için çok azdır. Bu geçen 934 yılında okurların adedi 428 bindir. Görüyorsunuz ki rakkamlar iki misli, üç misli artmıştır. Ancak bu artış varmak istediğimiz neticeye ve ihtiyacımıza göre azdır ve bunların çok daha artırılması lâzımdır.

"Memleketin ilerleme ve genişlemesi yolunda bir çok sıkıntılar geçiriyoruz. Bir çok vasıtasızlıklardan bunalıp duruyoruz. Tabii bunların başında uzun senelerdenberi yıpranmış, harap olmuş, zenginliği erimiş bir memleketin varlığını artırmak en mühim vazifelerimizden biri olarak önümüzde duruyor. Fakat, arkadaşlar, bütün Halkevinde bulunanlar işitsinler ki bu memleketin ilerlemesi ve genişlemesi için muhtaç olduğu-

(Devamı 6 mcı sahifede)

Şehrimizdeki merasim

Dün İstanbulda da altı Halkevi daha açıldı

İstanbul evinde ve açılan yeni Halkevinde nutuklar söylendi, konserler ve temsiller verildi

İstanbul Halkevi kutlulama merasiminde bulunanlar

Dün Halkevlerinin açılışının 3 üncü yıldönümü idi. Cumhuriyet Halk Fırkasının kültür şubeleri olan Halkevleri, geçen üç yıl içinde, memleketin muhtelif köşelerinde, gençleri çatısı altına toplayarak onlara ışık ve yol göstermiştir. Halkevleri 9 faaliyet kolunda da, esas talimatname ve programın çizdiği vadide yürüyerek, yurda iyilik veren birçok işler görmüşlerdir.

Dün memleketin her tarafında. Hal-

(Devamı 6 ncı sahifede)

Bay Ismail Şevket söylevini sölüyor

Bulgaristanda

Mahkûm edilen komünistler

32 maznundan biri idamu mahkûm edildi

SOFYA, 22. A.A. — Hasköy mahkemesi, geçen kânunuevvelde meydana çıkarılan komünist teşkilâtı azasından 32 sivilin muhakemesini bitirmiş ve bunların birisiin idama ve yirmi beşini bir sene ile on iki sene arasında tahavvül eden muhtelif hapis cezalarına mahkûm etmiştir. Altı kişi beraat etmiştir.

Malûm olduğu üzre, ayni mesele ile alâkadar olan 37 askerin muhakemesi geçen ay bitirilmişti.

Üç aylıklar

Dul ve yetimlerin mart, nisan, mayıs üç aylık maaşları iki marttan itibaren verilmeğe başlanacaktır.

B. Tevfik Rüştü Aras Ankaraya döndü

Şehrimizde bulunmakta olan Dış İşler Bakanı Bay Tevfik Rüştü Aras dün akşamki trenle Ankaraya dönmüştür.

Bay Tevfik Rüştü Aras istasyonda resmî merasimle uğurlanmıştır.

Japonyada

Bir gazete müdürüne suikast yapıldı

TOKIO, 22.A.A. — Yomiuri gazetesi müdürü B. Horiki bir sağ cenah teşkilâtı azası tarafından bıçakla yurulmuştur. Gazete, müdürünün vaziyeti pek fenadır. Vuran adam teslim olmuştur.

Bu suikasd, vaktiyle Jiji gazetesi müdürü B. Sanjimlts'e yapılan suikasda benzemekte ve teklif olunan para yardımı yapmanın reddedilmesinin bu suikasda sebep olduğu zannedilmektedir.

Italya - Habeş işinde

Japonya Habeşistana yardımda bulunmıyacak

İtalyanlar bu akşam Şarkî Afrikaya yeniden asker ve mütehassıs amele gönderiyorlar

Bay Mussolini bir merasim esnasında

İtalyan askerleri aileleriyle vedalaşıyorlar

NAPOLI, 22. A.A. — Vulkania vapuru yarın akşam, 400 mutahassıs ameleyi ve 700 fennî kıtaat ve sıhhiye askerini hamilen, şarkî Afrikaya hareket edecektir. Vapur, Mesina'da da duracak ve oradan da Mesina fırkasına mensup 1000 kişiyi alacaktır.

İtalyan kıt'alarına kumanda ede

(Devamı 6 mcı sahifede)

Avusturya başbakanı Pariste

Komünistlerden ve Sosyalistlerde 800 kişi yakalandı

B. Şuşniğin ineceği zannedilen istasyonda bir nümayiş hazırlanmıştı. Fakat başbakan Paris civarında başka bir istasyona indi

Fransız ricali ile neler konuşulacak

PARIS, 22 (Hususî) — Avusturya Başbakanı B. Şuşnig ile Dışişleri Bakanı B. Berger Waldeneg'in bugün Parise muvasalat edeceğini bilen bir çok komünistler ve sosyalsitler bakanların Şark istasyonuna ineceklerini zannettiklerinden istasyon civarında toplanmışlardı. Bunların fikri koyu faşizmin lideri olarak telâkki ettikleri B. Şuşnig'in aleyhinde nümayişler yapmak ve 12 şubat 1934 te Viyanada sosyalistler aleyhine yapılan hareketleri şiddetli surette pro-

(Devamı 6 mcı sahifede)

Avusturya Başbakanı Bay Şusni

Dünkü lik maçları

Beşiktaş Süleymaniye berabere kaldı Istanbulspor Vefayı 2-1 yendi

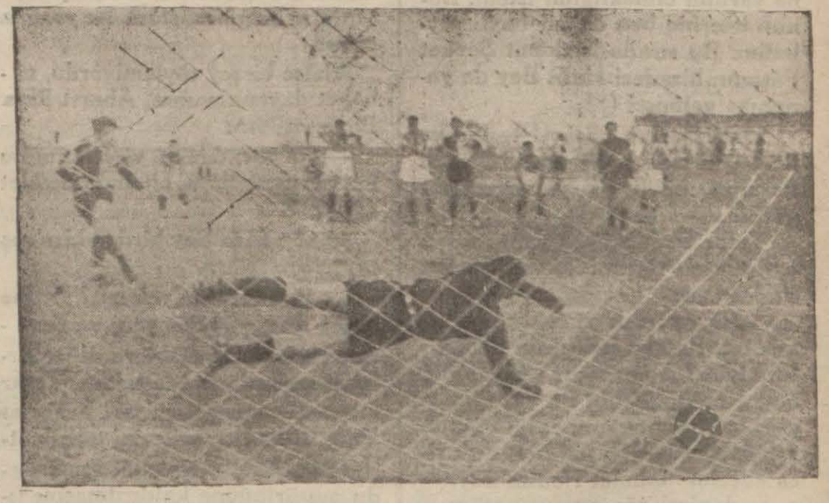

Top Vefa kalesinde

Dünkü lik maçlarının şampiyonluğa namzet takımların vaziyetine müessir olmaması lâzımgeldiğini yazmıştık. Çünkü bunlardan Beşiktaşın, likte en zayıf takım olân Süleymaniyeyi yeneceği herkes tarafından düşünülen bir şeydi. Fakat hiç umulmayan bir netice, bu tahminleri altüst etti ve bundan da kâreden hiç şüphesiz Fenerbahçe oldu.

Bakınız nasıl:

Fenerbahçe ile Beşiktaşın puvan vaziyetleri öyle bir halde idi ki gelecek cuma Galatasaray - Fenerbahçe maçı Galatasaray'ın lehine biterse şampiyonluğu Beşiktaş, yok eğer Fenerbahçe lehine neticelenirse şampiyonluğu Fenerbahçe alacaktı. Fakat dün Beşiktaşla Süleymaniye birer sayı ile berabere kalınca Fenerin yükü bir hayli daha hafiflemiş oldu. Çünkü önümüzdeki hafta Fenerbahçe Galatasarayla berabere kalsa dahi şampiyonluğu almış olacaktır. Ancak Fenerbahçenin mağlûbiyetidir ki Fenerbahçe, Beşiktaş ve Galatasarayı müsavi puvana getirebilecektir.

(Devamı 7 inci sahifede)

TARİHİ TEFRİKA : 49

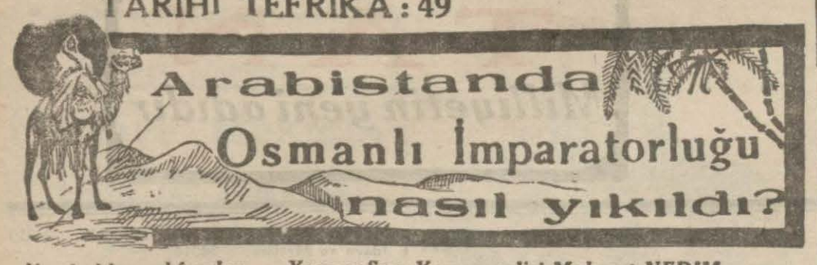

Her hakkı mahfuzdur. *Yazan: Son Yemen valisi Mahmut NEDIM*

Mahmud Şevket Paşa: " Ne yapayım, isyan mı edeyim? „ dedi

Ve sonra yavaş yavaş anlattı. Memleket vaziyetinin buna müsaid olmadığını söyledi

— Paşa, dedi, haksızsın demeğe dilim varır mı zannediyorsun, onlarla ne kadar mücadele ettiğimi, senden fazla hiddetle asabiyetle çarpıştığımı Allah bilir. Fakat gördüm ki bu iş zamanla hallolunacak.

— Ne zamanı, hangi zaman... Zaman bırakacaklar mı zannediyorsunuz?

— Başka çare de yok.. Mahmud Nedim beye de biraz evvel söylemiştim. Çekilsem düşmanların ekmeklerine yağ sürmüş olacağım, şimdi bile Ittihatçılarla aramda ihtilâf çıktığını duyacaklar diye ödüm kopuyor, söyle ne yapayım?

Tatar Osman paşa, bağırdı:

— Kafalarına vura vura adam et, başka ne yapacaksın, esir gibi elerinde oyuncak mı olacaksın?... Tuhaf şey, ne yapayımı var mı bunun?

Mahmud Şevket paşa;

— Yani, dedi, isyan mı edeyim, bunu mu demek istiyorsun?

— Edersen ne olur?

Hep susmuştuk. Nihayet Mahmut Şevket paşa, yavaş yavaş söylemeğe başladı;

— Haklı olarak asabîsin paşam, fakat umumî vaziyeti bir gözönüne getir, memleketin şu sırada bir isyan, ihtilâl ve inkılâba tahammülü var mı, bir düşün. Var dersen, senin aklıselimine sonsuz bir itimadım var, soğuk kanlılıkla düşün, ve bana cevab ver, eğer bir askerî harekete, bir darbeye memleketin şu sırada tahammülü vardır, dersen... yarından tezi yok, seninle elele bunu yapalım. Fakat dediğim gibi asabiyetle değil, soğuk kanlılıkla ve etraflıca düşün de söyle...

Osman Paşa,

— Soğukkanlı olmağı bile bırakmıyorlar ki... İnsanı çileden çıkarıyorlar, bilirsiniz, benim için Hanya da bir Konya da... Suriyenin dilberlerine gönül vermiş değilim ki... Nerede vazife varsa koşarım, ancak memleketin bu hale gelmesine tahammül edemiyorum, kendi yaptığımızı kendi elimizle yıkıyoruz. Peki bu böyle mi gidecek... Bunlar böyle meydanı boş mu bulacaklar, biz zaten geldik gidiyoruz, fakat daha başlangıçta bu yolu takip ederlerse işler neye varır?.

Mahmut Şevket Paşa, Osman Paşanın biraz sükûn bulduğunu hissedince, çok mülâyim br tavırla cevap vermeğe başladı;

— Benim de bu halden müteessir olduğumu söyledim. Ancak bence bunun önüne sabır ve sükûn ile, teenni ile geçebileceğiz. Bu da bir mücadeledir. Ve bu mücadelede sonuna kadar sebat edeceğiz. Şu sırada başka çıkar yol göremiyorum. Gel beni dinle, hüsnü niyet ve samimiyetle, bir kardeş gibi söylediklerime itimat et Paşam!

O esnada Mahmut Şevket Paşa bir göz işaretile benim de kendisine yardım etmekliğimi istedi. Bunun üzerine ben de bir hayli söyledim. Bu sırada Mahmut Şevket Paşanın biraderi Halit Bey de yanımıza gelmişti (*)

O da Osman Paşayı teskin ve ikna için çalıştı. Nihayet Osman Paşanın bir hayli yumuşadığını gördük.

Tatar Osman Paşa yanımızdan ayrıldıktan sonra Mahmut Şevket Paşa bana:

— Görüyorsun ya çektiğim müşkülâtı... Paşaya haksızsın diyebilir miyim? Adamcağız yerden göğe kadar haklı...Fakat ne yapayım,yu akrı baktım bıyığım, aşağı baktım sakalım, şaşırdım kaldım. Çok rica ederim Mahmut Nedim Bey, i. cap edenleri gör, ve vaziyeti anlat, seni severler, belki bir faydası olur. dedi.

Ertesi gün Meclisi Meb'usanda Talât Beyi buldum. Ve olan biteni anlattım, Talât Bey de müteessir görünüyordu:

— Evet, dedi, Müşir Osman Paşayı hep severiz, çok hizmetini de gördük, namuslu, mert bir askerdir. Fakat ne yapayım ki beri tarafta fırka var. Bütün Suriye bir anda İttihatçı oldu, herkes başımıza yaman birer fedaî kesildi, vatanperverliği, ittihatçılığı kimseye vermiyorlar... Vaziyet bu merkezdedir. Suriyeden gece gündüz gelen telgrafları görsen sen de şaşırır kalırsın, yoksa durup dururken Osman Paşayı ne diye darıltalım, onun bu mecburiyetimizi anlayıp takdir edeceğine eminim...

— Peki, dedim, bu, böyle mi gidecek?

— Nasıl?..

— Suriyedeki birkaç mütegallibenin arzularına sonuna kadar boyun eğmekte devam mı edilecek?

— Elbette hayır, fakat şimdiki halde başka türlü hareket edebilmemiz imkânsız..

— Onlar bu şekilde mevkilerini tarsin ettikten sonra ise aslâ bu vaziyetin değişmesine tahammül ve müsaade etmezler, bunu hesaba katıyor musunuz?

Talât Bey bir müddet dalgın dalgın düşündükten sonra;

— Vallahi Mahmut Nedim B., dedi, hiç bir şeyi ince uzun hesap edebilecek bir günde değiliz. Maalesef bu böyle. Hesap kitap devri daha gelmedi.

— Geleceğine inanıyor musunuz?

— Inanmak isterim.

— Temenni ederim ki istediğiniz olsun...

Birkaç gün sonra Tatar Osman Paşa yeni memuriyet mahalline,dördüncü ordu müşürlüğüne büyük merasimle teşyi edilerek hareket etti. O gün, giderken, beni bir kenara çekti;

— Gidiyorum, sırf sizin ısrarınız üzerine gidiyorum, çünkü memlekete bir faydam olacak diye düşünemiyorum bile, yarın oradaki üç beş türedi de bir iki telgraf çekince oradan da çağırılacağımı bilmiyor değilim. Burada işler düzgün gitmezse bizim bütün gayretlerimizin boşa çıkacağını söylemeğe lüzum bile yok. Binaenaleyh siz buradakileri yola getirmeğe çalışın!

Dedikten sonra, gülümseyerek şaka etmişti:

— Yoksa, yürürüm Alimallah... Hem gelince evvelâ senden hesap sorarım... Bak peşin söylüyorum, ona göre kollarını sıva...

Tatar Osman Paşanın hareketinden az bir zaman sonra, veda ederken bana söylediklerinde çok haklı olduğunu görmüştüm:

Mecliste idim. Ahmet Rıza Beyle oturuyor, konuşuyorduk. Biraz sonra yanımıza merhum Seyit Beyle Kastamonu mebusu Ahmet Mahir Efendi de geldi. Onlara biraz telâşlı buldum. Zaten Mecliste o gün tuhaf bir hava esiyordu.

Heyeti vükelâ diğer bir odada içtimada idi. Sadrâzam Hakkı Paşanın birkaç defa oradan çıkıp müteessir bir çehre ile öteye beriye gittiğini de görmüştüm. Ne vardı acaba?

Kimse birşey söylemiyordu, nihayet dayanamadım, Ahmet Rıza Beye sordum:

— Ne var, dedim, vükelânın bu içtimaı fevkalâde bir hale delâlet ediyor ?

Ahmet Rıza Bey birden bire coştu:

— Ah o Zehrap yok mu? Peşine Nafıa Nazırı Hallaçyanı ve Erzurum mebusu Vartaki ve diğer Ermeni mebuslarını da takmış Tatar Osman Paşanın Erzurum, Erzincan Van, Bitlis Ermenilerini tazyik ettiğinden bahsederek dördüncü ordu müşürlüğüne kaldırılmasını istiyorlar. Halbuki Osman Paşanın oralarda çok dürüst hareket ettiği muhakkak. Fakat onların işine gelmiyor. Ille ortalığı karışık görmek istiyorlar.

Hayret içinde kalmıştım. Tatar Osman Paşanın birkaç gün evvel söyledikleri aklıma gelmiş, şaşırmıştım.

(Bitmedi)

(*) Halit Bey şimdi Bağdattadır Irak kabinesinde nâzırdır.

HARİCÎ HABERLER

Yugoslavyadaki hâdise

İç işler bakanı İzahat veriyor

Jandarmalarla köylüler arasındaki çarpışma

BELGAD, 22.A.A. — Avala ajansı bildiriyor :

İç işleri bakanı B. Popoviç dün akşam yaptığı bir beyanatta, Sibinye köyünde vukua gelen karışıklıklar dolayısiyle idarî ve adlî makamlar tarafından derhal tahkikat yapılmasını emrettiğini bildirmiş ve demiştir ki :

— Komisyon tahkikata başlamadan evvel, 20 şubat sabahı 200 köylü Brod kasabasına gelmişler ve tevkif edilmiş olan şahısların hiç bir şarta tâbi tutumadan serbest bırakılmalarını istemişlerdir. Köylüler, kasabanın dışında durdurulmuş ve kendilerine dağılmaları söylenmiştir. Fakat köylüler buna tabanca ateşi ile cevab vermişlerdir. Bunun üzerine ,nizamnameler mucibince, jandarmalar da silâhlarını istimal etmişlerdir. Beş kişi ölmüş üç kişi yaralanmıştır.

Dış işleri bakanı, beyanatının sonunda tezahüratçıların bir dış işleri bakanlığı müfettişinin halk arasına karışarak halkı teskine çalışmasını da intaç ettikleri bu vak'anın çok çabuk bir surette tenvir edileceğini ve suçlular hakkında kanunî tedbirler alınacağını bildirmiştir.

Hindistanda

Siyasî tahrikât yapanların yakın akrabaları

BOMBAY, 22.A.A. — Ingiliz imparatorluk idaresi ,memurların hattı hareketleri hakkındaki nizamnamede bazı değişiklikler yapmış ve bu meyanda yakın ailesi efradı hükûmet aleyhine siyasal tahrikâta karışan aile reislerinin aylıklarının kesilmesine karar vermiştir.

Bu tedbir, son Gandi harekâtında tahrikçileri iltizam etmiş olan bir çok memur karılarının almış oldukları vaziyetin bir neticesi telâkki olunmaktadır.

Spor kurbanları

İki kayak sporcusu dağda ölü bulundu

VARŞOVA, 22.A.A. — Sarp Beskida dağlarında bir ski sporu esnasında bir haftadan beri kaybolan dört kişiyi aramak üzre çıkarılan kayakçılar bunlardan ikisini dün öğleden sonra Babia Gora dağında ölü olarak kar altında bulmuşlardır. Öbür iki kişinin de aynı suretle ölü olduğu ve bunların bir kar çöküntüsü yüzünden öldükleri zannedilmektedir.

Sarda kalmak istemiyenler

PORTO ALLEGRE, 22.A.A. — Gazetelerin yazdıklarına göre, Sar'ın Almanyaya dönüşünden sonra bu havzada kalmak istemiyen Alman aileleri, uluslar kurumu muavenetiyle, Rio Grande Sodul ayaletinin şimal kısmına yerleştirilecektir.

B. Hitler tetkik seyahatinde

FRANKFORT-ODER, 22. A.A.- B. Hitler dün harbiye bakanı ile birlikte buraya gelmiş askerî teftiş etmiştir. B. Hitler, tezahürat ile karşılanmıştır.

Haricî küçük haberler:

* Paristen Atina'ya dönmek üzere bulunan Maliye Bakanı Bay Pesmezoğlu ile Başbakan Yunanistanın borçları hakkında telefonla görüşmüşlerdir. Bunun üzerine Pesmezoğlunun bir müddet daha Pariste kalması muhtemeldir.

* Aynaroz idaresi muhtariyetinin lâğvı hakkında verilen haberleri hükûmet taraftarı Proiya gazetesi tekzip etmek-

* Lordlar Kamarası, üçüncü kıraatta ticaret filosuna yardım edilmesi hakkındaki kanun projesini kabul etmiştir.

* Paris'te 1937 senesinde yapılacak olan uluslararası teknik ve sanat sergisinin 1941 senesine bırakıldığı hakkındaki şayialar gerek Ticaret Bakanlığı, gerek sergi komiserliği tarafından tekzip olunmaktadır.

* Şarkî Prusyanın hemen her tarafında inşaat için arsa satın alınması büyük bir faaliyet göstermektedir. Köniksberg belediyesi şimdiye kadar bir kaç hafta içinde 350 den fazla arsa satmıştır.

* Sardan dönen Ingiliz Essex alayının bir taburu ile hassa alayından bir kıta dün öğleden sonra Douvers'a gelmiştir.

Venizelos davası

Mahkemede hiç bir Hâdise çıkmadı

Davanın taliki için yapılan teklif reddolundu

ATİNA, 22 (Milliyet) — Venizelos ile karısına karşı yapılan suikast işinde suçlu bulunanların muhakemesine dün başlanmış ve hükûmet tarafından ittihaz edilen fevkalâde tedbirler dolayısile hiç bir hâdise çıkmamıştır. Şahitlerden bir çokları gelmediklerinden bunların ihzaren celbi için muhakeme bugüne bırakılmıştır.

Suçlular tarafından Venizelos bulunmadığından dolayı davanın taliki icap ettiği hakkında gösterilen sebep mahkeme tarafından reddedilmiştir.

Bugünkü celsede iddianame okunacak suçluların yaptıkları diğer bir çok itirazlar hukuku umumiye şahitleri dinlenecektir.

Barış için

Emniyet hissinin de teessüs etmesi lâzımdır

LONDRA, 22.A.A. — B. Baldvin, burada söylediği bir nutukta demişti rki : İstisnasız bütün Avrupa uluslarının vazifelerini yapmaları ve yalnız barış istediklerini değil fakat emniyet hissinin gelebilmesi için lüzumundan fazla fedakârlıklar yapmağa da hazır olduklarını göstermeleri zamanı gelmiştir .Bu emniyet hissi gelmeden, barış kabil değildir ve yine bu emniyet hissi gelmeden Avrupada ticaret için itimadın vücud bulmasını ümid edemezsiniz. Halbuki, herkes için ve bizim için ise her ten fazla lâzım olan uluslararası ticaretinin yeniden doğabilmesi için bu itimad esas teşkil etmektedir.

Altın esası

Amerika reisicumhuru seçiminde rol oynıyacak

NEVYORK, 22.A. A. — Demokrat ayan azaları, eski Reisicümhur B. Hoover'in altın esasına dönülmesi beyanatı hakkında sağ ve sol Cümhuriyetçi ayan âzası arasında yapılmakta olan münakaşalara karışmamaktadırlar. Mamaafih, ekser gazeteler, bu meselenin, önümüzdeki Reisicümhur intihabatında büyük bir rol oynayacağını zannetmektedirler.

Yüksek divanın altın esası kaydı hakkında verdiği karardan sonra, Cümhuriyetçi âyan âzasından B. Bardour, altın kaydını kaldıran 5 haziran 1933 kanununu tadile etmek üzre bir kanun projesi teklif etmiştir . Bu projeye göre hükûmet, bu kanunun kabulünden evvelki teahhüdlerini altın olarak ödemesi lâzımgelecektir.

Mebusan âzasından B. Hollise de, mebusan meclisine ayni mehalde bir proje teklif etmiştir.

Balonun plânı bozukmuş

SAN-FRANSISKO, 22.A. A. — Makon balonu felâketi hakkında tahkikat yapmıya memur olan bahriye divanı müddeiumumisi, kazanın, balonun plânında mevcud bir arızadan doğmuş olduğunu beyan etmiştir.

Hauptmanın idamı kalıyor

TRENTON, 22.A.A. — Hauptman'ın avukatları, dün vermiş oldukları temyiz istidasının ancak teşrinievvel içtimamda nazarı dikkata alınacağını ve bu suretle Hauptman'ın muhtemel idamının 1936 senesi bidayetine talik edilmiş bulunacağını ümid etmektedirler.

Erzincanda peçe ve çarşaf

ERZINCAN, 22.A.A. — Umumî meclisin bugünkü toplantısında üye Hadice tarafından peçe ve çarşaf ve kafeslerin kaldırılması hakkında verilen takrir büyük bir alâka ile karşılanarak kabul edilmiştir.

Gümüşhane fırka kongresi

GÜMÜŞHANE, 22.A.A. — C. H. F. dün saat 14 de açılarak kongranın saygıları Atatürk'e, Başbakanlığa ve Genel kâtibliğe telle sunuldu. Kongra Başkanlığına belediye başkanı Muhsin Ataç seçildi, Memleketin dert ve ihtiyaçlarına uygun ve faydalı temenni kararları verildi.

SON DAKİKA

Ödemişliler iki tayyare daha alıyorlar

ÖDEMIŞ, 22. A.A. — Dokuz on yıl içinde büyük ordumuza üç tayyare armağan eden Ödemişler iki uçak daha almağa karar vermişlerdir. Ve bunun için de and içmişlerdir. Geçen kurban bayramında 1136 kurban parasını Tayyare Kurumuna hediye eden kasabamız halkı bu yıl kesilecek bütün kurbanların parasını aynen Kurumuna vereceklerdir.

Yeni bir İskân kanunu

Toprak işlerindeki bütün müşküller ortadan kaldırılacak

ANKARA, 21.A.A. — Dahiliye vekâletinin yeni bir iskân kanunu lâyihası hazırladığından bahsedilmişti. Yeni çıkacak olan iskân kanunu, Türkiyede yeni bir toprak inkılâbı yapacak kadar mühimdir.

Şimdiye kadar iskân işlerini güçleştiren meselelerden biri de, tapusuz zannedilen arazi üzerinde bir zaman sonra başkasının hak iddia etmesiydi. Çok kere görülen bu vakalarda, sahibsiz arazi muhacirler tarafından mamur bir hale geldikten sonra elinde tapusu olan bir adamın eline geçmektedir.

Meclisin geçen devresinde Dahiliye Vekili Bay Şükrü Kaya bubahse, memleketin toprak meselesinin can alacak yerine temas ederek şu izahatı vermişti:

'Devlet araziyi metrûk arazi diye muhacire veriyor, onlar da imar ediyorlar. Sonra her hangi bir sahibi çıkıyor ve diyor ki bu benim mülkümdür. Tapusunu gösteriyor ve muhaciri sokağa atıyor. Trabzonda böyle çok arazi vardır. On dönüm, yirmi dönüm araziye malik olan kimse büyük arazi sahibi ve zengin addedilir. Birisi çıktı 200 bin dönüm sahibi olduğuna dair ilâm gösterdi ve köylüleri oradan çıkardı. Hat boyundan geçerken Sazlı köyü vardır. Burası da muhacirlerindi. Orada da arazinin sahibleri çıktı. Halk yine topraksız kaldı, dağlara sığındılar, çalı çırpı toplıyarak geçinmeğe başladılar.,,

Işte bu gibi vakaların önüne geçmek, yerleştirilen muhacirleri emniyetle topraklarına bağlamak, yeni köyler kurmak için, yeni bir kanun lâyihasına ihtiyaç görülmüştür.

Yeni lâyihadaki esaslardan biri de şudur :

Tapusuz topraklar üzerinde, devletten başka kimse hak ve mülkiyet iddiasında bulunamaz. Muayyen bir müddet içinde, bu toprağı boş bırakan ve işlemeyen kimselerin arazisi yine devlete aiddir.

Bu gibi kanunî kayıdlardan sonra, boş araziye muhacir yerleştirmek ve iskân politikasını daha salim bir şekilde takib etmek imkânları elde edilecektir.

Fransız bankasında

82 milyar franga Yakın altın var

PARIS, 22. A.A. — Fransız ulusal bankasının son bilânçosu şu vaziyet göstermektedir :

Altın mevcudu : 8 milyon fazlasiyle 81 milyar 891 milyon frank

Esham ve tahvilât cüzdanı : 251.5 milyon eksikle 3 milyar 367 milyon frank.

Tedavüldeki para : 482 milyon eksikle 82 milyar 179 milyon frank

Carî hesaplar yekûnu 236 milyon fazlalaşmış, vadesiz teahhüdler 246 milyon eksilmiştir. Altın karşılığı yüzde 80,49 dan yüzde 80,70 e çıkmıştır.

Silâhsızlanma mes'elesi

CENEVRE, 22. A.A. — Silâhsızlanma konferansının komitesi, bazı esbabtan dolayı, Amerikan projesindeki kontrola aid maddelerin heyeti umumiyesini müzakere etmeyi başka bir zamana tehir etmiştir. Komite, bu maddeleri, silâh imali komitesi müzakerelerinin neticesinden sonra münakaşaya başlıyacaktır.

Yurtta hava vaziyeti

ANKARA, 22.A.A. — Ziraat vekâleti meteoroloji enstitüsünden alınan malûmata göre, son 24 saat içinde yurdun cenup ve cenubu şarkî Anadolusu ile doğu Anadolusunda Siirt ve Karadeniz kıyılarla Ordu yağışlı ve diğer yerler yağışsız geçmiştir.

Yağış temamen yağmur şeklinde dir. Ölçülen en çok yağış mıktarı Gaziantep'de 17, Silifke ve Siverek'de 14, Kilis'de 12 ve diğer yerlerde 2-8 milimetre arasındadır Toprak üstünde karın kalınlığı Kars'da 4, Erzurum'da 15 ,Afyonda 20 santimetredir.

Hava sühuneti de düne nazaran yer yer 2-3 derece arasında azlık veya çokluk göstermek suretiyle mütehavvil geçmiştir. En düşük sühunet dereceleri sıfırın altında Kars'da 17, Erzurum'da 10, Afyon'da 12, Ankarada 7 derecedir. En yüksek sühunet sıfırın üstünde 18 derece olarak Antalya'da kaydedimiştir .Bugün Ankarada saat 14 de sühunet sıfır derecede kaydedilmiştir. Rüzgâr sakin ve hava temamen kapalı idi.

Tramvay şirketi ile yeni görüşmelere başlanıyor

Şirketin mümessilleri Ankaraya gitti

Tarifeler ucuzladıktan sonra yolcu miktarının günde 12000 arttığı anlaşıldı

Bir kaç gün evvel Belçikadan gelmiş olan elektrik, tramvay ve tünel şirketleri müfettişlerinden Bay Marcel Ronger ve Rene Brosens hükûmetle temas etmek üzere Ankaraya gitmişlerdir.

Nafia vekâleti, bundan evvel neticesiz kalan müzakerelerde alâkadar şirketlerin sermayelerinin Türk lirası olarak tesbit edilmesini ve tarifelerde ticaret odası geçinme endeksinin de göz önünde tutulmasını istemişti.

Diğer meselelerde mutabık kalındığı için bu defa bilhassa bu iki cihetin müzakere mevzuu olacağı anlaşılmaktadır.

Şirketlerin müdürleri Belçikalı mümessillere vaziyet etrafında izahat vermişlerdir.

Tramvay şirketi tarifeleri ucuzlatıldıktan sonra yolcu miktarı günde 12,000 kadar arttığı tesbit edilmiştir. Ancak şirkete göre, yolcu miktarı fazlalaşmakla beraber tarifelerin ucuzluğu dolayısile geliri ayda 30,000 lira kadar azalmıştır.

Şirket, Devlet şûrasındaki davasını kaybettiği takdirde, mes suh mukavele zamanında aldığı fazla ücretleri hükûmete iade edecektir.

Fakat şirket, bozulan mukavele meriyette iken Edirnekapı hattı inşaatına sarfettiği 800,000 lirayı, iade edeceği paradan mahsup etmek niyetindedir. Bunun hesapları hazırlanmıştır.

Tramvay şirketinin üç aylık tarifesi

Tramvay şirketinin yeni üç aylık tarifesinin yapıldığını, komisyon yaptığı tetkikattan sonra ücretleri daha ziyade indirmek imkânını göremediğini yazmıştık.

Şirket bu karara da itiraz etmiştir. İddiasına göre şirket zarardadır ve ücretlerin arttırılması lâzımdır. Fakat komisyon bu iddiayı varit görmiyerek reddetmiştir.

Yeni tarife raporu tasdik edilmek üzere Nafia Bakanlığına gönderilecek ve marttan itibaren meriyete girecektir.

ŞEHİR HABERLERİ

FELEK

Nümunelik!

Haftanın yazısı

Bir güzel haber aldım. Belediyeler her şehirde bir nümune kahvesi yapacaklar ve kahve nasıl kurulur, nasıl idare edilir, el âleme göstereceklermiş. Biz küçük iken mektepte sülüs yazı yazardık. Elimize (meşk) denilen nümuneler verirlerdi. Ona bakarak yazmaya çalışır fakat pek benzetemezdik. Çünkü benzetmek bir kabiliyet işi idi. Eğer aptallık eder de kâğıdımızı meşkin üstüne koyup üstünden kopya edersek hocamız farkına varır bizi döverdi. (O zaman dayak "Pedagoji„ ye dahil idi.) Onun gibi şimdi böyle kahvehaneler açarak nümune göstermek iyidir amma bakalım ona benzetebilecek miyiz? Zira ben kendimi bildim bileli — bu da uzun bir tarih teşkil eder mi acaba? — nümune mektepleri, nümune fidanlıkları, nümune bağları ve nümune hastahaneleri vardır. Hattâ bir nümune köyü bile yapıldığını hatırlıyorum.

Bu güzel nümuneler, acaba etrafına (meşk) olup benzerlerini düzeltebildi mi, yoksa (nümunelik) olarak kaldı mı?.. Burası araştırılacak bir şeydir. Gerçek, insanın yaradılışında biraz maymun hamuru vardır. Gördüğünü taklit eder... Bütün dünya hep öyle yapmaz mı?.. Moda nedir?... Bir taklitten ibaret değil mi?..

Öyle; öyle ama işin kötü tarafı şu ki çoğu taklitler, kötü şeylerdir. Meselâ Pariste (Lanvin) in çıkardığı bir rop, Kurtuluşta Madam Aspasyanın eline gelinceye kadar neler çekiyor?.. Ve ne hale geliyor.

Ben kasabalarda dolaştığım zaman İstanbul kıraatanesi, İstanbul oteli gibi isimler görürüm. Lâkin gel gelelim içine... Ne ise pek karıştırmıyalım. Diyeceğim şu ki: Adını benzetir, tadını veremeyiz...

Bununla beraber, ben de bu haberi almadan evvel böyle nümuneler yapılması fikrini ileri atmayı düşünüyordum. Amma ne yalan söyliyeyim, kahve aklıma gelmemişti. İnsan her şeyi birden düşünemez ya. Ben diyordum ki; şöyle hilesiz hurdasız et verecek, keçiyi kıvırcık diye sokmıyacak bir nümune kasabı. Tereyağına vejetalin, zeytinyağına pamuk yağı karıştırmıyacak, horoz fasulyesini Trabzon diye satmıyacak, bir nümune bakkaliyesi, Torik balığının kulaklarını Dilberdudağı gibi boyamıyacak, dünden kalan çinakopları bugünkü tazelerle örtüp müşteriyi aldatmıyacak bir nümune balıkçısı, yüzde elli sulu kola ile karışmış süt satmıyan bir nümune sütçüsü, hattâ sulu süt vermiyen bir nümunelik inek, müşterisine yeni mal diye yatkın ve eski stokları sürmiyecek bir nümune tuhafiyesi falan düşünüyordum.

Fakat dostlarımdan biri vardır; her fikirde takılacak bir yer bulur. Ben ona bundan kinaye, (zoka) derim. Bu saydığım nümuneleri ona da söyledim... Şöyle bana öne arda bir salladı:

— Fena fikir değil ama hem eksik hem çok karışık... Böyle her satıcı, her iş, her dükkân için bir nümune yapmaya kalkarsak bütün işlerimizi bırakıp onunla uğraşmalı, âdeta bir nümune bakanlığı kurmalıyız...

— E ne yapalım?.

— Daha sade bir çare var.

— Aman gözünü seveyim... Şunu bir deyiver...

— Çok daha sade...

— Söylesene yahu! Meraktan patlıyacağım...

— O kadar sade ki; söylersem şaşarsın!

— Zevzeklik etme de söyle!

— Ve... şaşıyorum sen bunu nasıl düşünemedin!

— Düşünemedim işte... Söyleyeceksen söyle, yoksa alay ettiğine hükmedeceğim...

— Ne alayı, şimdi söyleyince anlarsın:

— Hadi bakalım...

— Efendim... şu söylediğin kasabın, keçiyi kıvırcık diye satması, balıkçının Toriği boyaması, sütçünün sütü karıştırması, kömürcünün toz toprak satması bunların dükkânlarının kabahati mi?

— Hayır?...

— O halde, azizim sen nümune kasabı, nümune balıkçısı, nümune sütçüsü diye dükkân açacağına nümunelik adam göster de biz ona benzeyelim... Şöyle düzgün, namuslu, yalan söylemez, adam aldatmaz, mürayilik, dalkavukluk etmez...

BELEDİYEDE

Otomobiller yıldan Yıla azalıyor

1298 taksi otomobilinden geçen sene 792 si kalmış

Şehrimizde işleyen hususî taksi otomobillerinin miktarı hakkında şayanı dikkat bir istatistik neşredilmiştir. Bu istatistiğe göre, taksi ve hususî otomobillerin sayıları seneden seneye azalmıya yüz tutmuştur. 1931 yılında işleyen otomobillerin yekûnu 2120 yi bulmuştur ki bu rakam beş sene içerisinde en fazla görünen miktardır. 1930 senesinde 1298 taksi otomobili işlerken, bu miktar geçen sene 792 ye kadar düşmüştür. Ayni azalma hususî otomobillerde de görülmüştür. 1930 da 747 hususî otomobil varken geçen seneki hususî otomobil adedi 545 e inmiştir.

Tasmasız ve ağızlıksız av köpekleri

Ev köpeklerinin mutlaka ağızlarında bir ağızlık, boyunlarında da birer tasma bulunması lâzımdır. Belediye ,tasmasız ve ağızlıksız köpekleri sahipsiz olarak kabul ettiğinden zehir vermek suretile bunları öldürmektedir.

Son zamanlarda bazı av köpeklerinin de şehir içinde tasmasız ve ağızlıksız dolaştıkları görülmüştür. Avcılar, şehir hududu içine girdikten sonra behemehal köpeklerine tasma ve ağızlık takacaklardır. Tasmasız, ağızlıksız tesadüf edilen köpekler de öldürüleceklerdir.

Tünel şirketinin yaptıracağı yeni bina

Tünel Şirketinin, mukavele mucibince Tünelin Karaköy cihetinde yaptıracağı binanın plânları Bürükselden gelmiş ve Belediye fen heyetine verilmiştir.Bina, üç katlı olarak inşa edilecektir.

Plânlar, Belediye fen heyetinin tedkikinden geçtikten sonra tasdik edilmek üzere Nafıa Bakanlığına gönderilecektir .Verilen malûmata göre, binanın inşası işine Mayıs sonlarına doğru başlanabilecektir.

Küçükçamlıcalıların bir mazbatası

Acıbadem ve Küçükçamlıca civarı halkı 1200 imza ile Belediyeye bir mazbata vermişlerdir. Bu mazbatada, Kadıköy tramvayının Acıbademden bir kolla Küçükçamlıcaya getirilmesi istenmektedir Belediye bu müracaatı, Üsküdar Tramvay Şirketine bildirmiştir.

BORSA

(Iş Bankasından alınan cetveldir)

21 ŞUBAT 935

AKŞAM FIYATLARI

İSTİKRAZLAR		TAHVİLAT	
İstikrazı dahili	96,50		
1933 Ergani	97,25	Rıhtım	10.75
Kuponsuz	30,15	An. mümessil	53,20
„ II	28,70	An. tahvil I, II	47,70
„ III	29,15	An. tahvili III	

ESHAM

İş Bankası Nama	10	Reji kuponsuz	2,25
„ „ Hamiline	10,15	Telefon	14,10
„ „ Müessis	97	Terkos	19,80
Türkiye Cumhuriyet Bankası	63,25	Çimento	13,50
		İttihat dey.	10.50
Tramvay	30,25	Şark dey.	0.90
Anadolu hisse	25,90	Balya	1,55
Şir. Hayriye	16	Şark m. ecza	4.65

ÇEK FIYATLARI

Fransız F.	12,06	Prağ	19,01
Londra	613,50	Belgrat	35,13
Milano	9,41,60	Moskova	10,91,25
Nüyork	79,84	Berlin	1,98.37
Cenevre	2,45,40	Madrit	5,81,60
Atina	84,41,50	Budapeşte	4,41,50
Brüksel	3,41	Varşova	4,21,50
Amsterdam	1,17,70	Bükreş	79,05
Sofya	66,96	Vivana	4,24,80

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 F. Fransız	169	20 İ. İsviçre	815
1 Dolar	125	1 Pezeta	18
1 Kur. Çek	98	1 Mark	43
1 Şile Av.	23.50	1 Zloti	22
1 İsterlin	615	20 Ley	17
20 Liret	213	20 Dinar	55
20 Leva	23	1 Çernoviç	—.—
20 F. Belçika	115	Altın	9.32
20 Drahmi	24	Mecidiye	41
1 Florin	83	Banknot	240

nin zararında aramaz, memlekete garezsiz, ivazsız bağlı; içi dışı bir, dostuna dost, düşmanına düşman olan nümunelik adamlar göster, herkes onun gibi olmıya çalışsın... O zaman kasap ta, bakkal da, sütçü ve kömürcü de düzeldikten başka sen yazıcı, ben okuyucu da düzeliriz... Anladın mı şimdi benim toy dostum...

Ve çekti gitti.. .

P. FELEK

İçki düşmanlarının müsameresi

İçki düşmanları gençleri kurumu dün saat dokuz buçukta Ferah tiyatrosunda bir müsamere vermişlerdir.

Müsamereye istiklâl marşile başlanmış daha sonra cemiyetin Başkanı Bay Fahrettin Kerim gelen misafirlere teşekkür ederek cemiyetin maksatlarını, gençliğe ve ülküye olan menfaatlerinden bahsederek sözü Yeşil Hilâlin ikinci reisi Bay İbrahim Zati Egete bırakmıştır.

Bay İbrahim Zati de kürsüye gelerek şunları söylemiştir:

"— Biz ilme, fenne ve görgüye iman eden içki düşmanlarıyız. Biz Türklüğü ve yurdu sever ve bütün Türklüğü ve yurdu sevenlerin safımızda yer almalarını beklemek hakkımızdır. Bunun için bütün yurttaşların cemiyetimize girmelerini bekleriz„ demiştir.

Bundan sonra cemiyete yeni giren azalarla ant içme merasimi yapılmış ve zeybek, kazak dansları oynanmış ve İbnirrefik Ahmet Nurinin (Sınıf arkadaşları) piyesi temsil edilmiştir.

İlk tahsil Mecburiyeti

Mekteblere devam için daha cezrî hareket edilecek

Önümüzdeki sene içinde mecburî tahsil devresinde bulunan çocukların mekteblere devamı için daha cezrî bir şekilde hareket edilecektir .Bu işte polis de maarife yardımda bulunacaktır. Salâhiyetdar bir zat diyor ki :

— " Ders saatlerinde, sokaklarda, kahvehanelerde, sinemalarda görülen ilk tahsil çağındaki çocukların niçin mektebe gitmedikleri polis tarafından tahkik edilecektir.

İlk tahsil devresindeki çocukları, ticarethanelerinde çalıştıranlar ve çalışmağa sevkeden ebeveynleri hakkında da şiddetli takibat yapılacaktır.

İlk tahsilini bitirmiş ve toplu bir halde fabrikalarda, müesseselerde çalışan gençler için de malûmatlarını arttırmak maksadile kurslar açılması ihtimali vardır.„

Maarif bütçesi hakkında alâkadarlar, bütçenin geçen senekinden daha geniş olacağını söylemektedirler.

Sıhhat Şûrası

Şehrimizden iştirak edecek doktorlar bugün gidecekler

Yirmi beş şubat pazartesi günü Ankarada Sıhhiye Bakanı Bay Refik'in başkanlığı altında toplanacak olan yüksek sıhhat şûrası için şehrimizden gidecek doktorlar bugünkü trenle Ankaraya hareket edeceklerdir.

Toplantı iki gün sürecek ve memleketin sıhhat işleri görüşülecektir.

Bayram masrafları

Çocuk Esirgeme kurumu (Himayeietfal) genel merkezi kurban bayramında şefkat alanında bayramlaşmayı yurttaşlardan dileyor, ve diyor ki:

Din bayramlarında yapılan tebrik ve ziyaret masraflarını (Çocuk esirgeme kurumun) a vermenizi rica ederim.

Ricamızı kabul edenlerin isimleri bayramdan evvel genel merkez tarafından gazetelerle neşrolunacak bu suretle bu iyilik seven insanlar dostlarını kutlulamış ve dostlarının tebrik ve ziyaretlerini kabul etmiş sayılacaklardır.

Avrupa ve Amerikada ölü çelenkleri, düğün hediye masrafları bile çocuklar ve yoksullar kurumlarına verilmektedir.

Yurdumuzda adetleri sayısız olan yoksul yavrucuklar için çok değerli olacak bu usulün benimsemesini dileriz. Ankarada bulunan genel merkez tarafından para alınmaya başlanmıştır. Kurban

MAARİFTE

İstanbul lisesi Mezunları

Dün kongrelerini yaptılar, yeni idare heyetini seçtier

İstanbul lisesi mezunları cemiyeti dün yıllık kongrelerini okulun koferans salonunda yapmışlardır.

Kongreyi cemiyetin idare heyeti reisi avukat Bay Münir açmış kongreyi idare edecek başkan ve kâtipler seçilmiştir.

Kongrede evvelâ cemiyetin yıllık çalışma raporu okunmuş, rapor okunurken cemiyetin azalarından bazıları söz alarak, raporun bazı kısımlarına itiraz etmişlerdir.

Fakat neticede rapor ekseriyetle kabul edilmiştir.

Ruznamenin en mühim maddesi olan cemiyetle spor klübünün birleşmesi meselesi idi. Azalardan bir kısmı spor klübünün cemiyetle birleşmesi faydalı olacağını söylemişler fakat ekseriyet bunu kabul etmemiş ve cemiyetin gene ayrı bir cemiyet olarak yaşamasını istemişlerdir.

Bu istek büyük bir ekseriyetle kabul edilmişti. Bundan sonra yeni idare heyeti seçimine geçilmiş, ve Bay Hilmi, Bay Enver, Bay Kaya, Bay Cemil, Bay Sait, Bay Nihat, Bay Tevfik, Bay Şekip idare heyetine namzet olarak seçilmişlerdir.

Bu azalar ikinci bir toplantı yaparak kendilerine bir başkan seçeceklerdir.

Vekil muallimlerin maaşları

Vekil muallimlere verilmekte olan yarım maaşın, bundan sonra üçte iki nisbetinde verilmesi Kültür Bakanlığı tarafından, Kültür idaresine bildirilmiştir.

Yapılamıyan kongreler

Erzurum lisesi mezunları, İstiklâl lisesi mezunları, Toros gençler birliği kongreleri gelecek haftaya kalmıştır.

Vapurculuk şirketi iki vapur daha alacak

Vapurculuk şirketi, kabotaj sahasında posta seferlerinin taksimine esas olan tonaj miktarının sabit bir halde tutulması için hükûmete müracaat etmiştir.

Şirket deniz yollarının satın alacağı yeni vapurlar dolayısile tonaj vaziyeti değişeceği için posta seferlerinin yeniden taksime tâbi tutulması doğru olmıyacağını ve iki teşekkül arasında lüzumsuz bir tonaj yarışına sebeb olacağını ileri sürüyor.

Vekâletce bu müracaat tetkik ediliyor. İleride şirketin daha iki vapur satın alması muhtemeldir.

Farmakologlar arasında

Farmakologlar cemiyeti dün azası şerefine Perapalas otelinde

EKONOMİ

Yumurta İhracatımız

Ay sonuna kadar 2000 sandığı geçeceği umuluyor

Bir aydanberi durgunlanmış olan yumurta ihracatımız, yeni mevsim dolayısile tekrar canlanmıştır.

İlk parti olarak bu hafta Almanyaya 500 sandık mal gönderilecektir.

Ay sonuna kadar ihracatın 2 bin sandığı geçeceği umuluyor.

Kuru meyva, portakal

Brükselde bulunan Belçikalı büyük bir müessese, kuru meyva ve portakal ihracatçılarımızla temas etmek istediğini Türkofise bildirmiştir.

Peynir ihraç edemeyoruz

Son zamanlarda Türkiye peynirciliği büyük bir sıkıntı geçirmektedir.

Bilhassa, Suriye, Romanya ve Mısıra ihraç olunan peynirlerimiz bu piyasalarda gittikçe rağbetten düşmektedirler.

Vaziyetteki değişikliğin sebepleri arasında müşterilerimizin gümrük resimlerini ağırlaştırmaları, peynirlerimizin maliyet fiyatlarının yüksek bulunması ve paramızın rakip memleket paralarına nazaran pahalı olması gösterilebilir.

Son senelerde Yunanistanın peynir ihracatı gittikçe artmıştır. Hattâ şimdi Mısırın peynir ihtiyacı bu memleket ile Bulgaristan tarafmdan temin edilmektedir. Drahmi ve Levanın ucuzluğu bu memleket mallarının sürümüne yardım etmektedir.

Yapılan tetkikat neticesinde memleketimiz peynirlerinin diğer memleket mallarına kıyasen maliyet fiyatları pek yüksek bulunmaktadır.

Edirne birinci nevi peynirlerin İstanbulda mağaza teslimi satış fiyatları 16 - 17 kiloluk tenekeler için 6,75 - 7,00 liradır. Halbuki Yunan ve Bulgar malları İskenderiye teslimi 3,50 liraya satılmaktadır. Bu şartlar altında peynirlerimizin dış piyasalarda sürümü imkân haricinde kalmaktadır.

Ayakkabıcılar ucuz ayakkabı deposu açacaklar

Ayakkabıcılar kooperatifinin geçen haftadan kalan toplantısına dün kooperatifin Çarşıkapıdaki merkez salonunda devam edilmiştir .

Dünkü toplantıda geçen hafta idare heyetine seçilen azalar arasından bir reis seçimi yapılmış ve kooperatifin reisliğine 125 reyle Bay Mehmet Nuri seçilmiştir.

Bundan sonra kooperatif tarafından halka ucuz ve sağlam ayakkabı yapılmasına ve bunun satışı için de bir şube açılmasına karar vermişler ve bu işin mümkün olduğu kadar çabuk yapılması için aralarında bir heyet seçmişlerdir. Heyet marttan itibaren faaliyete başlıyacaktır.

MAHKEMELERDE

Şair avkat

Filorinalı Bay Nazımın baroya müracaat ederek avukatlık etmek müsaadesini istediği yazılmıştı.

Filorinalının müracaatı muvafık bulunmuştur. Avukatlığı salı günü resmen tescil edilecektir.

İki hırsız mahkûm oldu

Polis Ömer ve Abdullah adlarında iki hırsız yakalamıştır. Bu iki hırsızın ikinci ceza mahkemesinde yapılan muhakemelerinde cürümleri sabit olmuş ve ikisinin de ikişer sene ve dörder ay müddetle hapislerine karar verilmiştir.

Hırsızlar o kadar da emniyet nezaretinde bulundurulacaklardır.

Küçük haberler

* Dün Galatasaray lisesi talebesi, mektepte muvaffakıyetli bir konser vermişlerdir.

* Avusturya sefiri Karl Buchberger izinli olarak memleketine gitmiştir.

* Dün akşam Akitanya vapurile şehrimize iki yüz kadar seyyah gelmiştir.

Günün Gölgesi

37 santim boyundaki adamlar

Bundan iki bin sene evvelki esatirde efsanelerde ismi geçen cücelerden bir çoklarının iskeletleri Belçika Kongosunda bulunmuş. Bunlar aşağı yukarı 37 santim boyda insanlarmış.

Hoş, zaten bizim Türk efsanelerinde de iki karış Beberuhiler yok değildir ya. Belki bu Beberuhiler de eski esatiri yazanların Nil vadisinde yaşadıklarını zannettikleri bu cücelerden Pygmée namile maruf olan bu karınca ırkından galattır.

Neyse, tarihi aramak bizim ihtısasımız dahilinde değildir. Olsa olsa tarihi tefsir edebiliriz ki, bu, her halde birincisinden, yani aramaktan daha kolaydır. Hele böyle kuru bir iskeletten başka elde bir şey olmazsa...

Şimdiki halde bu cücelerin tarihten evvel mevcut devirlerin hangisinde yaşadığını bilemiyoruz. Bunlar, belki de ilk insanlardır. İskeletler üzerinde tetkikat yapacak kimseler bize bu hususta oldukça ilmî malûmat temin edebileceklerdir. Bu takdirde beşeriyetin aslını bulduklarını zannedenlerden birçok âlimlerin nazariyeleri, iflâs edecek, insanlar, gürbüz, zinde, iri yarı zannettikleri cetlerinin böyle pire gibi kimselerden ibaret olduğunu gördükleri zaman müthiş bir sukutu hayale uğrayacaklardır. Fakat elbette insanın küçüğü maymunun büyüğünden evlâdır diye müteselli olanlar da bulunacaktır.

Ama eğer hakikaten bugünkü insanlar böyle mini mini kuklalardan geliyorlarsa, beşeriyetin istikbali için bundan ümitvar olabiliriz. Her iyiliği, her büyüklüğü mazide arayanlar, altın devirlerini tarih sayfalarının ötesine gömenler, eski insanların yüzlerce sene yaşayabilen cüsseli, sağlam birer dev olduğunu zannedenler, Titan'ları erişilemez birer hayal telâkki edenler bu suretle nazariyelerinin, görüşlerinin bu şeytan çekici küçücük kuklalar tarafından müthiş surette baltalandığını görecekler, beşeriyetin bugün eriştiği mevkiin mühim bir tekâmül olduğuna inanacaklar ve mazinin hayalinden ziyade istikbalin azametine ve kudretine kani olacaklardır.

Insanların, aslen ve neslen insan olan küçük kuklaların Beberuhilerin büyümesi, tekâmül etmesi, irileşmesi dolayısile bugünkü asil mertebeye eriştiğini görmek, alelâde bir maymunun ahlâk ve âdetlerini kaybetmesi, kıllarını dökmesi, vücudunu küçültmesi, hattâ kafatasını ve iskeletini yoğuran şeklini değiştirmesi ve insan şeklinde bir "dejenere„ olmasına inanmaktan daha çok iyidir.

Çünkü bu bize istikbalde tedenni yerine bir tekâmülü vadeder. Gözlerimizi daha ileri, daima ileri tevcih eder. Kafalarımızı mazinin kuru çürük iskeletinden ayırıp, ilerinin âbidelerine eriştirir. Bu ümit, insanın neler yaratabileceğini göstermek itibarile, çalışması, ilerlemesi için ayrı bir muharrik, bir müşevviktir.

Onun içindir ki zamandan ve istikbalden daima iyilik umabiliriz.

Mümtaz FAIK

GÜMRÜKLERDE

Gümrük beyannamelerini dağıtma işi

Gümrük komisyoncuları, gümrüklere aid beannamelerin dağıtma işinin birliğe bırakılmasını istemişlerdi. Gümrük idaresi bu müracaata red cevabı vermiştir.

Eşya nümune dairesi

Gümrükten geçebilecek eşya nümunelerini muhtevi koleksiyon dairesi tarife komisyonile birlikte Ankaraya nakledilmişti.

Gümrük komisyoncuları burada yeniden bir nümune dairesi açmağa teşebbüs etmişler ve lâzım gelen eşya nümuneleri getirtmek üzere alâkadar memleketler temasa gelmişlerdir. Ekseri yerlerden müsbet cevab alınmış ve gelecek nümunelerin, kontenjan harici olarak gümrükten geçirilmesine izin verilmesi için vekâlete müracaat edilmiştir.

Tüccar, eşyanın tarifeye uygun olup olmadığı veya hangi maddeye bağlanacağı hakkında tereddüde düştükçe bu nümune dairesinde müşkülü kolaylıkla halledebilecektir.

Oylar ve kişiler

Vur abalıya

Son günlerde Fransız edebiyatçıları arasında bir Victor Hugo kavgasıdır gidiyor: Claude Farrère, hani şu bizim Claude Farrère, kalkıp ondokuzuncu yüzyılın en ünlü Fransız ozanına "budala" diyivermiş, şimdi de etraftan sapartayı yiyor; hem de ne azar...

Doğrusu bu iş Victor Hugo'nun başına ilk defa olarak gelmiyor; hattâ bundan birkaç yıl önce,onun mısralarındaki âhenge hayran olmakla beraber fikirlerine pek sudan, çocukça ve aykırı bulmak bir âdet olmuştu. On dokuzuncu yüzyılın en büyük Fransız şairi kimdir sualine: "Hugo, hélas!,, diye cevap veren André Gide, onun yaşadığı çağdan "avanaklar çağı,, diye bahseden Léon Daudet, romantismanın çekilmez bir delilik olduğunu söyliyenler, bunların hepsi - belki kelimeyi kullanmadılarsa da - Hugo'nun bir budala olduğu fikrini ortaya yaydılar. André Gide'in cevabı tahlil edilince ne çıkar?. "Hugo, hélas!,, nihayet: "O şairde bizim bugünkü ince, *nuance* arıyan kafamızı tatmin edecek fikirler yoktur; karmakarışık bir düşüncesi vardır, çocuk gibidir. Bir Baudelaire, bir Mallarmé keyfiyetçe ondan üstündür ama ne yapalım? o daha velûttu, daha usta idi,, demek değil midir? Hattâ, Hugo'nun yüceliğini bilmekle beraber Leconte de Lisle'i fikir, incelik hususunda tercih ettiğini söyliyen Jules Lemaitre... Evet, bütün bunlar Hugo'yu budalaca bulduklarını ima etmek değil miydi?

Bugün ise Claude Farrère: "Bizim gibi küçük adamlar, Hugo gibi dâhilere ancak hayran olur; onun karşısında söz söyliyemez.,, diyorlar. Paul Claudel Voltaire'e, Hugo'ya "infâme" diyip eserlerini gübreye attığı, Goethe'nin "debdebe ve daratlı bir eşek,, (âne solennel) olduğunu söylediği zaman dâhiler karşısında ancak susmağa hakkımız olduğu niçin ihtar edilmedi? bilmiyorum.

Doğrusu, bence, şu ki Victor Hugo'nun kitapları bir zamandan beri - hiç olmazsa muharrirler tarafından - pek dikkatle okunmuyordu; ondan bahsedenler eskiden kalma bir intiba ile iktifa ediyor ve yahut sağ taraflı münekkitlerin hükümlerini benimsiyorlardı. Son bir iki yıl içinde ise sağ taraf kuvvetini haylı kaybetti, *Action Française* eskisi kadar adam çekemiyor; bunun için Charles Maurras'ın Hugo ve romantikler hakkındaki sözleri de birer nas olmaktan çıktı. Bundan başka pek yakında - zannederim iki yıl sonra - Hugo'nun ölümünün ellinci yılı bayramları yapılacak, şairin eserleri "domaine public" e düşecek, yani telif hakkı verilmeden basılacak; bu münasebetle muharrirler ona dair makaleler, kitaplar yazacak. Şimdiden hazırlanıyor, yani şairin eserini okuyorlar. Birkaç yıl önce ettikleri haksızlıklardan utandılar.

Hani La Fontaine'in "Vebaya tutulan hayvanlar,, isimli bir masalı vardır: Hayvanlar arasında veba çıkıyor; bunun, ettikleri kabahatlerin cezası olduğuna hükmederler, en kabahatliyi kurban etmek için arslanın reisliği altında toplanırlar. Kaplan, kurt, v.s. gibi azılı hayvanlara toz kondurmaz. Bütün kabahat, bir papasın çayırından bir parça ot yediği için eşeğe yükletilir ve o zavallı kurban edilir. Bunun gibi bugünkü muharrirler de, Hugo'ya karşı olan günahlarını affettirmek için, Maurras, Daudet gibi, Gide gibi aslan, kaplan soyu kimselere çatamıyor, Claude Farrère'e çullanıyorlar.Oh! olsun. O da ne kişi olduğunu bilseydi de kalkıp o sözü söylemese idi.

Hem Hugo'ya budala demek ne oluyor? Gide'in, Daudet'nin, Maurras'ın hükümleri de belki o söze irca edilebilir; ama bin bir "nuance" ları vardır. Claude Farrère, La Fontaine'in eşeği gibi,"nuance" sız konuşmuş olmanın cezasını çekiyor.

Nurullah ATAÇ

Öz dilimizle

Halkevleri için...

"Halkevleri" kuruluşunun üçüncü yıldönümüne eriştik. Yeniden açılanlarla yurddaki Halkevlerinin (103) ü bulduğunu bildiren duyumlar, içimizde sevinç uyandırıyor. Bu sayıyı her yıl arttırarak beş yüze ve daha çoğa çıkarmak hepimizin isteğidir.

Halkevlerini, bugünkü rejim'in ana ülküsine giden yolun üstünde birer ileri karakol sayabiliriz.

Varlığını halktan alan sıyasal kurumumuz, halktan olanları içine alan bu ocaklardan halkı uyandırma, ışıklandırma işini bekliyor.

Yurdun en uzak bucaklarına kadar yayılan Halkevlerinden üzerlerine aldıkları bu çetin işi, çarçabuk başarmalarını isteyemeyiz.

Aradan geçen üç uzun çalışma yılı, Halkevlerinin verimi gittikçe artacağına bizi inandırmıştır.

Halkın özü ile kaynaşma ve anlşma yoluna giren bu ocakların bağrındaki ateşi, ardını arasını kesmeden körüklemek ister.

Halkevlerini yalnız halkın vakit geçirmek için toplandığı yerler olmaktan çıkararak, onları, uyanık gençler için birer düşünük ve sanat kaynakları yapmak gerekliği üzerinde durmak istiyoruz.

Halkevlerinin başına geçenler, yurdda bu bakımdan en büyük boşluğu doldurmağa söz vermiş bulunuyoralr.

Verilen bu sözün yerini bulması için, bütün yurddaşların Halkevlerine karşı olan özenlerini artırmaları gerektir.

Salâhaddin GÜNGÖR

Felâket gelmeden bildirmez
Gecikmeyiniz! Malınızı, canınızı sigorta ediniz.

KULAK MİSAFİRİ

Zorla yemek yedirmiyorlar ki...

Ahbablardan birinin zayıf, çelimsiz çocuğu, geçen gün annesinin bir dilenciye sadaka verdiğini görünce sormuş:

— Anne, bu adam kim?

— Bir fakir ...

— Fakir ne demek?

— Ekmek satın alacak parası olmayana "fakir,, derler çocuğum..

Çocuk, bu cevabı alınca hiç sesini çıkarmaz. Bir mekteb şarkısını dudakları arasından mırıldanarak yürür.

Çocuğun fakirlere karşı bu alâkasızlığı annenin hoşuna gitmez:

— Sen acımadın mı bu zavallıya? diye sorar .

Çocuk gülümser :

— Acımadım ya.. O benden daha talili!..

— Neden çocuğum?

— Baksana, anneciğim... isteği olduğu zaman, ekmek alıb yiyor. Benim gibi ona da zorla yemek yedirmiyorlar ki...

Kulakmisafiri

Oz Türkçe ile Bilmecemiz

Osmanlıca karşılıklarını yazdığımız kelimelerin öz türkçe mukabillerini yazarak şeklimizin boş hanelerine yerleştiriniz ve keserek "Milliyet Bilmece memurluğuna,, gönderiniz. Bilmecemizi doğru halledenler arasında kura çekiyor ve kazananlara hediyeler veriyoruz :

Müddet: Pazartesi günü akşamına kadardır.

Yeni bilmecemiz

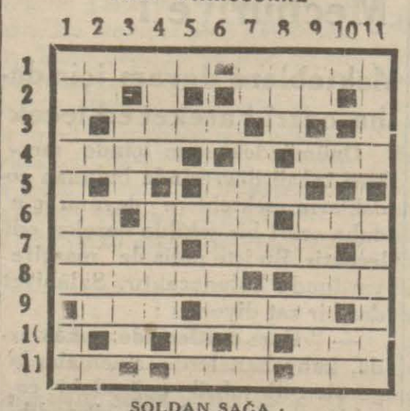

SOLDAN SAĞA :

1 — Bir vekîlimizin soyadı 5, bir generalımızın soyadı 5.
2 — Kamer 2, bir meyva 3.
3 — Siyah 4.
4 — Cüretkâr 4, güzellik kıralıçası 3.
5 — Sudan çıkasada ölmiyen büyük bir balık 3.
6 — Nota 2, abus 4, içine çorba konur 3.
7 — Çok sıcak değil 4, bir içki 4.
8 — Fahr 6, üzerinden tren giden yol 3.
9 — Bıçak mahfazası 3, ahzeden 4.
10 — Cet 3.
11 — Genişlik 2, geniş değil 3, ateş yakmak için bir şey 3.

YUKARDAN AŞAĞI :

1 — Vekâlet 8, nota 2.
2 — Kamer 2, Sersem 4.
3 — Dem 3, Zıvırın arkadaşı 4.
4 — Rusyada bir deniz 4, Cari 4
5 — İsim 2.
6 — Elbise süpürgesi 5.
7 — Cephe 2, Kemerde bulunur 4, Cemi edatı 3.
8 — Gişa 3.
9 — Baştaki harften arkasına da getirin derhal ortaya kalbolur 2, parmakta bir yer 6.
10 — Uzak nidası 2.
11 — Ramazan ekmeği 4, Mebus 6.

HİKÂYE

Hani benim oğlum

Bayan Gülsern, odaya girerek boy minderinin üzerinde oturan oğlu küçük Yılmaza seslendi:

— Yılmaz, ne yaptın oğlum?.. Sana mamma getirdim; hap yapacak mısın?

On bir aylık çocuk, güya bu lâkırdıları anlamış gibi elindeki oyuncağı salladı. Dudaklarından hafif bir gülüşme uçtu:

— Hiii. . hiii... dedi.

Annesi mama tabağını yanına yaklaştırdı. Küçük oğlunu kucağına alarak mini mini bir kaşıkla tabağın içinden aldığı mamayı yavaş yavaş ağzına vererek yedirmeğe başladı. O sırada kapı açıldı. İçeriye komşunun kızı Şükran girdi:

— Vay... benim Yılmazım, oyum, ne yapıyorsun yavrum? Mammalar mı yiyor benim cicim... Ulan ben seni sevmeğe geldim. Ulan keyata...

Gülsern, bu sefer oğlunun ağzından şu cevabı verdi:

— Ya abacığım, mammayı hap hap ediyorum de Yılmaz oğlum. Ben kerata değilim, ben arslanım, Türk çocukları hep aslan olur de yavrum...

Şükran ablanın yüzünde hafif bir pembelik gezdi, baltayı taşa vurduğunu anlamış gibi sözünü tamire girişti:

— A... tayii... Arsşan benim Yimazım, tayii...

Tekrar kapı açıldı. Ve elinde çantasile Yılmazın ağabeyisi Aydın girdi. Çocuk çantasını sandığın üzerine bırakarak annesinin yanına koştu:

— Anneciğim Yılmaz ne yapıyor, mamasını yiyor değil mi? Anne, bana Yılmazın bisküvisinden bir tane versene...

Küçük çocuğunun karnını doyuran anne bu sefer de diğer yavrusunun gönlünü almak istedi:

— Evlâdım Aydın, şimdi yemek vakti. Bisküviyi ne yapacaksın? dedi.

Ve kucağındaki bebeği Şükrana uzatarak konsola doğru ilerledi. Ust gözü çekerek çıkardığı bir kutudan oğluna bisküvi verdi. Sonra komşu kığına gülerek baktı:

— A... dedi. Bizim canımız yok mu?

Iki üç tane kendisi aldı. Birkaç tane de Şükrana uzattı. Gülerek, çocuğun bisküvilerini dişlerile kıtırdatarak yerlerken Yılmaz ağlamağa, hırslanmış bir kedi gibi sesler çıkarmağa başladı:

— Hihiii.. Kikiiiiaaa.. Miiaa...

Şükran, kucağındakini sallayarak susturmağa çalışıyor, bir taraftan da şöyle söyleniyordu:

— A... oğlan bisküvilerini yediğimize hırslandı vallahi Gülsern abla... Oğlan Yılmaz, sus yavuu, sus evvadım, boğazımısda bırakma işte...

Çocuğun annesi, birçok zaman oğlunu oyalamak gibi bir zahmete katlanan komşu kızının gönlünü almak maksadile:

— Şükran, dedi. Senin kucağına çocuk yakışıyor, hem de avutmasını iyi biliyorsun. Kuzum biran evvel evlen de çocuğunu sevelim.

Bu söz, genç kız ruhundaki gizli arzuların birden taşmasına kâfi geldi:

— Ah... hain Fikret... bu sene bana evleneceğiz diye söz verdiği halde sözünde durmadı. Bana türlü türlü şeyler söyledi, öyle vaatler verdi ki, öyle yaldızlı lâkırdılar etti ki az daha evlenmeden anne olacaktım. Ah.. ablacığım, dedim büyük... Sorma.. Anne olmayı, aşkımın meyvesi olan bir yavruyu göğsüme basmayı ben istiyordum. Bu Yılmazı da emin ol ki bir türlü doğmayan çocuğumun yerine seviyor, öpüp okşadıkça hakiki bir anne şefkati duyuyorum.

O sırada odanın kapısı gene açıldı. Bayan Gülsern'in kocası Bay Şefik içeri girdi. Şapkasını duvardaki bir çiviye asarak küçük oğluna koştu. Dudakları arasından üflediği hava ile şu garip sadayı çıkardı:

— Burrr... burr... burr...

Gülsern:

— A.. Bay Şefik haberin var mı? Bu Yılmazı satıyorum.

Kocası çocuğu okşamak maksadile Şükranın yanına yaklaşmış, ellerile onun başını, yüzünü, omuzlarını okşuyor, bu suretle arasıra da genç kızın göğsüne, omuzlarına, çenesine ve ellerine dokunmuş oluyordu. Adam, karısının bu sözüne sevinmiş gibi altın kaplamalı pırıl pırıl dişlerini göstererek güldü:

— Kime veriyorsun benim şekerimi? Benim şekerimi şekerciden başkasına satmam... Hem altın isterim altın...

Karısı yan gözle Şükrana baktı. Genç kız yanaklarını çukurlaştıran bir gülüşle fıkırdıyordu.

Gülsern:

— Onu yabancıya vermiyoruz. Şükran ablasına veriyorum. Artık bundan sonra onun annesi o olacak.

Şefik:

— Söyle oğlum. Yılmaz, Şükran ablanın çocuğu olur musun?

Bebek; bisküvi meselesinden beri yapılan haksızlıkları anlamış gibi ağlamağa başladı. Şimdi Şükran, onu daha fazla benimsemiş gibi bağrına basmış, bir kikî bir ana gibi şöyle oyalıyordu:

— Hani benim oğlum, hani benim şekerim?.. Yok yok ağlama.. yook. Ben evlâdımı kimseye vermem yoook... Hem babası de de de de...

— O. N.

RADYO

Bugünkü program

İSTANBUL,

17,30: İnkılâp dersleri, Üniversiteden nakil; Manisa saylâvı Hikmet. 18,30: Bayan Azâde jimnastik. 19: Şehrazat Rimski Korzakef, -9,30: Haberler. 19,50: konferans. Refik Şükrü Türkiye ve bütün dünyada buğday meselesi. 20,30: Bayan Tüzin Demircaz. 21,15: Son haberler. 21,30: Radyo orkestrası. 22: Radyo tango ve caz orkestrası.

223 Khz. VARŞOVA, 1345 m. 19,15: Piyano konseri. 19,45: Konferans. 20: Düo konser. 20,20: Konferans. 20,30: Viyolonsel musikisi. — Sözler. 21: Orkestra. 22: Ev musikisi (Piyano, keman.) 23: Reklâmlar. 23,15: Dans. — Sözler. 24,35: Dans (Londradan nakil.)

174 Khz. MOSKOVA, 1724 m. 17,30: Fırka neşriyatı. 18,35: Kızılordu için konser. 19,30: Senfonik konser. 22: Almanca neşriyat. 23,05: Fransızca neşriyat. 24,05: İngilizce neşriyat.

832 Khz. MOSKOVA, Stalin) 361 m. 18,25: Opera temsilini nakil. 22,30: Dans musikisi. 24: İspanyolca neşriyat.

545 Khz. BUDAPEŞTE, 550 m. 18: Cazband. 18,50: Hafta haberleri. 19,25: Salon orkestrası. 20,30: Sözler. 21: Stüdyodan "Körneville çanları,, operası. 23,10: Haberler 23,30: Charly Gaudrio cazı.

950 Khz. BRESLAU, 316 m.: 17 Karışık orkestra, 19 Sözler, 19.20 Şarkılar, 19.50 Haftanın programına dair, 20 Ulusal neşriyat, 20.40 Program bildirimi (plâk refakatile), 21 Günün haberleri, 21,10 Radyo orkestrası, 23 Haberler, 23,30 Plâk konseri, 24 Gece musikisi.

Yarınkı program

İSTANBUL :

17,30 İnkılâp dersleri, Manisa saylavı Hikmet, 18,30 Jimnastik, Bayan Azade, 19,50 Dans musikisi plâk, 19,30 Haberler, 19,35 Havayen kitar orkestrası, Zakeriya ve arkadaşları, 20 Ziraat bakanlığı namına konferans, tohum islahı H. Mirza, 20,20 Mayistro Goldenberg idaresinde koro heyeti, 21, Plâk musikisi, 21,20 Son haberler, 21,30 Radyo orkestrası.

İttihadı Millî
Türk Sigorta Şirketi
Harik ve hayat üzerine sigorta muameleleri icra eyleriz.
Sigortaları halk için müsait şeraiti havidir
Merkezi idaresi : Galatada Ünyon Hanında
Acentası bulunmayan şehirlerde acenta aranmaktadır.
Telefon : 4.4887 ◆ 814

SATİE
Tenvirat ve muharrik kuvvet
Tesisatını veresiye yapar.
1381

Millî tefrika: 111

Katran Kazanı

Müellifi: Nazmi Şenay

Uyumuştu...

Jandarma bir köy havası tutturmuş, avaz avaz bağırıyordu. Arabacı Kayserili idi ve bu sesi pek dokunaklı buluyordu galiba... ki ikide bir, kırbaçladığı beygirlere;

— Deh!. çüş!

Derken gözlerini yumarak birden nâra atıyordu:

— Yaşa be imanım.. aal... laaah!

Ve, araba gidiyordu.

Biraz daha ilerleyince jandarmanın da gözleri kapanmağa başladı. Şarkının kesilmesine canı sıkılan arabacı hiddetini beygirlerden aldı. Kamçı birkaç kere şakladı. Sonra o da hafiften kestirmeğe başladı.

Şimdi taşı bol, toprağı kıt bir ovada, kâh hızlanan, kâh yavaşlayan hayvanların keyfine kalan posta arabası, büyük ve seyyar bir beşik gibi sallanarak, altından sarkan bir zincirini şıngırdatarak ilerliyordu. Çıngırak ve nal seslerinden ürkerek kâh şu çalının, kâh bir fundanın altından fırlayan tavşanlar, tilkiler yirmi otuz adım ötede açılınca kaçmaktan vazgeçiyorlar ve;

— Ulan! bunlardan da ürkülür mü ?

Gibilerden kulaklarını dikib, tekerlekleri çakıllara çarptıkça zıplayıb hoplayan bu arabanın gidişine âdeta hayretle bakakalıyorlardı.

. . . . . .

Bu beygirler kimbilir kaç yüz defa bu yolu gidib gelmişlerdi... ki iki üç saat sonra, Eti medeniyetinden değilse mutlaka Roma devrinden miras kalmış ve artık her taşı isyan etmiş bir kaldırım üstünde, araba, pek büyük yalpalarla sarsılırken uyanan arabacı, sevinç ile kıçlarını okşayarak haykırmıştı;

— Hay yaşayasınız be arslanlar!

Ve herhalde onları mükâfatlandırmak için olacak, nasılsa elinden düşmeyen kamçısını birkaç defa sırtlarında şaklattı. Jandarma da uyanmıştı. Nazmi hâlâ uyuyordu. Onu on dakika sonra, bir tarafındaki iki büyük yalaktan taşan sularla yarısı göle yarısı bataklığa dönmüş, çarşıya benzer bir meydanın ortasında durdukları zaman uyandırdılar.

— Geldik mi? neresi burası?

Jandarma göğsünü iliklemiş, arabadan inmeğe hazırlanıyordu:

— Kayseriye daha çok var.. — dedi — buraya Mocur derler.

Genç, gözlerini oğuşturarak etrafa bakındı ve o anda ölçüsüz bir hayretle bağırdı:

—Aaaa.. çıldırmış mı bu kadın?

Arabacı tabakasını çıkarmış birsigara sarıyordu.

— Neye bağrıyon efendi..

— Baksan a.. şu kadına bak..

Gösterdiği tarafta kömür yüklü bir kervan duruyordu ve beyaz çarşaflı bir kadın, kaşanan bir dişi devenin apış arasına ellerini uzatmış sidikle abdest alıyordu. Buna hayret edilmez miydi?

Aarabacı hemen o tarafa seğirtti. Ve kadını omuzile dürterek deveden uzaklaştırdı. Nazmi;

— Aferin! — diye bağırdı — pis karı!

Fakat bir saniye sonra daha büyük bir hayret belirdi gözlerinde... ve âdeta dili tutulmuşa döndü. Çünkü devenin apışları arasından akan sularla bu sefer arabacı elelrini ıslatmağa başlamışı. Üste üstelik kendisini de çağırıyordu:

— Efendi! ne duruyon? gelsene? mayasıla birebirdir.

Kötü inanışın bu derecesine söyleyecek söz bulamadı. Arabacı şimdi ellerini kuşağına silerek kurutmağa çalışıyordu. Tıkşinerek başını çevirdi.

Bu çarşıda da ne çok kadın vardı! Hem hepsi de beyaz hassadan çarşaflar giymişlerdi.Bu halile Mocur ölüleri hep birlikte hortlamış bir mezarlığa benziyordu.Veyahud insan o velme düşüyordu ki Fas Sultanı ak bornozlu maiyetile gelmiş, uzaktan "Ercivaş,, ı gören bu öz Türk kasabasında karargâh kurmuştur.

Erciyaş...

Arabacı Kayseri kışlasının önünden geçerken kamçısını ufka doğru uzattı:

— Teee... en tepede bir yarık var... görüyorsun ya efendi?..

— Evet...

— Nuhun gemisi tufandan sonra orada oturmuş kalmış.

— Yaaa!

— . . .

— . . .

Jandarma da, arabacı da bulutlara ve göke kafa tutan karataş yığınına gözlerini daldırmışlar, bu sarb gövdeye hayran hayran bakıyorlardı. Nazmi de gözlerini ondan ayıramayordu.

Sanki tabiat büyüklüğüne bir ölçü olsun diye onu buraya dikmişti. Bu gövdenin her ihtirasını durduran, dudaklara kilit vuran bir azameti vardı.

Neden sonra, şehrin hep kesme taşlardan yapılmış binaları arasına dalarlarken genç alaylı alaylı söylenebildi.

— Peki be birader... Bu dağın tepesi neden öyle bembeyaz?

Yorgun beygirlere, bir düzüşü "deh, deh, deh!,, diyen arabacı;

— Kardan... - diye homurdanacak oldu - orada yaz kış kar vardır.

— Desene ki Nuh peygamber tufandan sonra epey ayaz kesmiş. Vah zavallı Nuh!..

Bu cevap arabacıyı sinirlendirmişti. Kaşları çatıldı, ve derhal dizginlere asılarak hiddetli hiddetli;

— Haydi bakalım... - dedi - inip de beni günaha sokmadan gidin başımdan...

Kayserili arabacı Türk, Şarki Türkistan'dan taraflarında binlerce sene evvel yaşadığı rivayet olunan Isa'nın oğlu Nuh ile alay edilmesine tahammül edememişti.

— Işte burası...

(Bitmedi)

SİNEMA

Bu Haftaki Filmler

Aynanın sırrı filmi heyecanlı bir hikâyedir

Karısından ihanet gördüğü için onu tabanca ile öldüren bir adamın avukatı da aynı akibete uğrıyor

Bu hafta (Melek) sinemasında *Aynanın sırrı* ismindeki film gösterilmektedir. Mevzuu şudur:

Viyanada bir katil vakası olmuştur. Üniversite profesörlerinden Walter çok sevdiği genç ve güzel karısını başka bir gencin evinde, onun odasında soyunurken görüyor ve üzerine birkaç el ateş ederek genç kadını öldürüyor. Walter hapse girmiştir. Müdafaasını arkadaşlarından Pol isminde bir adam üzerine alıyor.

Müdafaasını hazırlamak için mevkufun hikâyesini en ufak teferrüatına kadar öğrenmesi lâzımdır. Walter karısından ilkönce nasıl şüphelendiğinden başlayarak anlatmağa başlıyor. Lüsi'yi öldürmezden bir iki saat evvel Üniversitede bir konferansa gitmek mecburiyetinde olduğu için evden çıkmıştır. Fakat sonradan bu konferansta bulunmaktan vazgeçmiş ve eve döndüğü zaman karısını aynanın karşısında makiyajini yaparken bulmuştur. Lüsi gözlerini, bi kaşlarını, gözlerini boyamaktadır. Pol'ün de aklına şüphe giriyor. O da Walter gibi karısını öpmek istiyor. Fakat Maria Lüsi'nin yaptığı gibi kocasını hakaretle itiyor, ve giyinip sokağa çıkıyor. Pol onu takip etmekten kendini alamıyor ve o da Walter gibi karısını âşıkı ile beraber görüyor.

Ertesi gün müekkilini görmeğe gittiği zaman onun hikâyesini kendi ağzı ile anlatıyor. Ve ona kendisinin de karısını ayni vaziyette gördüğünü, fakat üzerinde tabanca bulunmadığı için onu öldüremediğini söylüyor. Walter dostuna ve müdafaa vekiline birçok nasihatlerde bulunuyor ve fakat o:

"— Karımı hemen şimdi öldürecek değilim. Senin davanı bitireyim. Sen beraet et. O zaman Maria'yı öldüreceğim,, diyor.

Muhakeme günü...

Salon hıncahınç kalabalık...

Pol, karısı Maria'nın da müdafaada hazır bulunmasını istemiş ve onu salona getirmiştir.

Bir zamanlar film âlemine veda edip kocasile beraber Afrikaya giden ve orada bir otel işleten Gina Manes tekrar film çevirmeğe başlamıştır.

Yukarıdaki resimde sevimli ve olgun artisti son çevirdiği filmlerden birinde harikulâde güzel bir tuvalet içinde görüyorsunuz.

Müekkilinin müdafaasını, kendi müdafaasını yapar gibi yapıyor ve jüriden beraet kararı almağa muvaffak oluyor.

Muhakemeden sonra karısı ile baş başa kalıyor. Ona kendisini aldatmakta olduğunu bildiğini söylüyor.

Bu sırada odaya tahliye edilmiş olan Walter giriyor ve Pol'e:

"— Sana teşekkür etmek istiyorum; fakat teşekkür edemiyeceğim, diyor. Filvaki kurtuldum, fakat kurtulmasaydım belki daha iyi olurdu. Onu unutabilmeme imkân yok. Eğer unuturum ümidile bir şey yapacak olursan çok yanılır, çok pişman olursun,,

Pol bunu zaten bir kaç zamandanberi çok iyi anlamıştır. Karısını affediyor. Fakat bundan sonra acaba tekrar eskisi kadar ve eskisi gibi beraber mes'ut olabilmelerine imkân var mı?..

Artistler hakikaten çok güzel oynuyorlar. Fotoğraflar çok güzeldir. Çok güzel sahneleri vardır. Bilhassa muhakemede müdafaa sahnesi çok canlıdır.

İPEK SİNEMASINDA

Casus kalbi

Casus filminin dalaveresi nedir?

Yemek kitaplarında nasıl yemek tarifeleri varsa filmler için de birer tarife mevcuttur. Meselâ meşhur bir şarkıcı ile bir film çevirmenin tarifesi bu sesi güzel artisti evvelâ sokakta şarkı söylerken göstermek yahut ta evvelâ bir kahvede garson, bir spor şampiyonu olarak ele almak ve birçok hissî maceralardan sonra onu opera artisti mevkiine kadar çıkarmaktır. Filmler her zaman böyle başlar, böyle biter. Bunun gibi bir de casus filmi tarifesi vardır. Bu da, eğer kahraman bir kadınsa, o kadın tevkif ettirmesi icap eden adama âşık olur, bazan da, filmin kahramanı erkekse, bu adam vazifesinin kurşuna dizdirmeyi emrettiği kadına âşıktır. Bu da casus filmlerinin tarifesidir. Hiç bir zaman şaşmaz. Yalnız bazan sonlarında küçük değişiklikler olur. Meselâ film eğer Farnsız filmi ise muhakkak vatan sevgisi, vazife her şeyin üstündedir.

Işte bu hafta (Ipek) sinemasında gösterilmekte olan ve fransızca duble edilmiş olan "Casus kalbi" ismindeki Alman filmi de bu tarifeye tâbidir:

Ikinci Italyan bürosu hesabına çalışmakta olan Brigitte Helm mevcudiyetini ihbara mecbur olduğu Alman casusu kapiten Fon Homberg'e âşıktır.

Homberg'in şefleri, onu düşmanla birleşmekle itham ediyorlar. O da vatanına karşı duyduğu büyük sevgiyi ispat edeceğini onlara vadediyor. Ve hiç bir şey, hiç bir his vatanperverlik hissini bastıramıyacak ve vazife uğrunda düşmanı ve aynı zamanda sevgilisi olan Brigitte Helm'i öldürecektir.

Brigitte Helm, Ludwig Diehl, Theodore Loos üzerlerine düşen vazifeyi çok tabiî bir şekilde başarmışlardır. Dublaj çok güzel yapılmıştır. Fotoğraflar da iyidir.

SARAY SİNEMASINDA

Don Juan

Zavallı Don Juan artık ihtiyarlamış

Bu hafta (Saray) sinemasında Aleksandr Korda'nın Hanri Batay'ın "Güllü adam,, ismindeki piyesinden ilham alarak vücuda getirdiği *Don Juan* ismindeki film gösterilmektedir. Aleksandr Korda bu filmi ile, meşhur bir dram muharririnin eserini tamamile takip ederek fena bir eser meydana getirmektense, onun eserinden bazı fikirler alarak güzel bir film vücuda getirmenin çok daha iyi olduğunu ispat etmiştir.

Don Juan filmi zevkle yapılmış, meharetle sahneye konmuş, birçok yerleri eğlenceli olan bir filmdir.

Don Juan bize şimdiye kadar tanıdığımızdan çok başka bir şekilde gösterilmektedir. O eski aşk kahramanı artık ihtiyarlamıştır. Fakat bir türlü aşktan vazgeçememektedir. Eskiden Don Juan'ın küçük bir iltifatını elde edebilmek için birçok fedakârlıklara katlanacak olan kızlar şimdi o "Ben Don Juan'ım,, dediği zaman onunla alay ediyorlar. Filmin bu kısımlarında bazı dokunaklı sahnelere yer verilebilirdi. Fakat sahne vâzıı seyircileri heyecanlandırmaktansa güldürmeyi tercih etmiş ve bunda çok muvaffak olmuştur. Film sonuna kadar eğlencelidir.

Don Juan rolünü Duglas Ferbanks cenyor çok güzel canlandırmıştır. Seyirci her zaman genç, her zaman galip görmeğe alıştığımız Duglas'ı ihtiyarlamış, çökmüş bir halde gördüğümüz için çok müteessir olmakta fakat bu çok iyi başardığı rolü icabı böyle olduğu için kendisini pek beğenmektedir.

Merl Oberon çok güzeldir. Her hareketi, her tavrı çok incedir. Zaten Don Juan filminde görünen kadın artsitlerin hepsi güzeldir ve hepsi de çok iyi giydirilmiştir.

Fotoğraflar haikkaten güzeldir.

Don Juan filmi heyeti umumiye itibarile çok hoş ve güzel bir filmdir.

Charles Boyer ile Gaby Morlay saadet filminde...
Yüzlerine bakıldığı zaman hakikaten saadet neşesinin taştığı görülmüyor mu? Saadet bu mu acaba?

Sarışın dilber: Ann Sothrn

Komik filmlerde kendisine fevkalâde şöhret temin eden Eddi Kantor bu şöhretini kendisinin bilyardo toparlağı gibi iri gözlerinden ziyade genç güzel kızlara medyundur.

Eddinin hangi filmini ele alırsınız alınız burada bir çok çıplak ve mevzun kızlar, baletler görürsünüz. Yukarıda resmin... Ann Sothrn de bunlardan biridir.

Brodvay'ın en güzel kızı namile maruf olan Ann, Eddi Kantor tarafından büyük bir meblâğ mukabilinde kandırılmış ve film çevirmeğe başlamıştır.

Bu genç kızın bilhassa Kid Milyon ismindeki rolü harikulâde beğenilmektedir. Sarışın dilber, kendisine verilen rolü bihakkin başarmış ve ondan sonra bir çok güzel teklifler karşısında kalmıştır.

Karol Lombard günden güne daha parlamaktadır. Bu genç yıldızın talii sade filmde değil, aşkta da vardır. Şimdi genç ve güzel sinema artistlerinden Villiam Powel ile evleneceği söyleniyor. Parmağındaki yakut yüzük kendisine bu artist tarafından verilmiştir.

Dünyada en kıymetli şey nedir

Şöhret mi? Para mı? Aşk mı? Güzellik mi?

Bir sinema gazetesi, dünyada en kıymetli şeyin ne olduğuna dair bir anket açmış ve sinema artistlerine dört sual sormuştur:

Şöhret mi? Para mı? Aşk mı? Güzellik mi ?

Bakın Marcel Chantal buna ne cevap veriyor:

Dünyada en kıymetli şey aşktır. Ben ancak bunu muhafaza etmek isterim. Her zaman, daima aşk! Yalnız, ve yalnız ihtiyarlamaktan daha feci bir şey tasavvur edilebilir mi? Sizi seven bir erkek için siz daima gençisiniz, daima muzaffersiniz. Çünkü daima onun gözünde bir tanesiniz!

Paraya gelince, bu insan ihtiyaçları nisbetinde lâzımdır. Bu kadarı elde edince artık servet aramanın mânâsı yoktur.

Derler ki hakikî aşklar nadirdir. Işte nadir olduğu için devam eden, günden güne artan aşklar daha kıymetlidir ya. Bir defa sevmenin imkânı yoktur. Sonra artist olmak için, çok defa ıztırap çekmek, aşkın muhtelif çehrelerini bilmek, ve kalbi dolu olmak lâzımdır.

Bir insanın bu mertebeye vasıl olunca bir dost, bir arkadaşla beraber ihtiyarlaması ne sevinçli ne mes'ut bir şeydir.

Suzy Vernon demiştir ki:

Bir sokaktan geçtiğim zaman eğer halk beni tanırsa hiç bir zevk duymam. Onun için şöhret, endişelerimin en sonuncusudur. Servete gelince, yalnız buna sahip olan kimselerin hiç bir zaman mesut olduğu görülmemiştir .

En kıymetli şey aşktır. Onu asla kaybetmek istemem.

Mimi'ye mektup

MILLIYET'in Tefrikası: 30 Nakleden: M.F.

Merdivenlerden ayak sesleri aksediyordu derken içeri iki adam girdi

Hülâsa

[Fantoma - Hırsız namile maruf olan Marten Dal hususî bir baloda gayet garip bir hırsızlık vakasının içine karışmıştır. Çalınan şey ev sahibi Madam Koverlihin yeşil elmasıdır. Bunu Brina isminde bir genç kız aşırmıştır.

Maksadı şudur: Çünkü bu yeşil elmas Cimi Barinjer isminde bir adamın katledildiği gece bunun üstünde idi. Ve elmasın bir parçası da cinayetin olduğu yerde bulunmuştu. Brina bu mücevheri tekrar elde ederek kendisini kurtarmak istiyordu. Halbuki mücevher tekrar ortadan esrarengiz bir şekilde kaybolmuştur. Bunu acaba ev sahibi Koverlih aşırmasın? Fakat neden bu adam böyle bir hırsızlığı yapacaktır?

Işte Dal, şimdi genç kıza bir yardım olmak üzere Koverlihin arkasını takip etmiş ve onun da bir gece Cimi Barinjer'in katledildiği dairede aynı şekilde vurulduğunu görmüştür.

Bir sürü maceralardan sonra yeşil mücevheri bulmuş bunu genç kıza teslim etmiştir.

Dal şimdi Barinjerin evinde polis hafiyesi Sumers'le karşı karşıyadır.]

— Ben, dedi, Barenjer'in imdat çağırmak için telefon ahizesine el uzattığına inanamıyorum. Çünkü evvelâ biliyordu ki imdat zamanında gelmiyecektir. Sonra Barenjer imdat isteyecek tabiatta bir adam değildir. O eğer imkân bulsaydı mütecavizin üzerine doğrudan doğruya kendisi hücum ederdi.

— Evet, doğru... Bu vaziyet kendisinin telefon ettiğini isbat edebilir. Fakat imdat istediği doğru değildir.

— Hayır. Öyle ise ne demeğe telefon ediyordu? Çiçekçiye kendi cenaze merasimi için çiçek ısmarlamıyordu ya.

— Evet böyle yapsaydı daha iyi olurdu. Çünkü katil şaşırır kalır ve tabancayı çekmeği unuturdu. Fakat çiçekçi dükkânları da bu saatte açık değildir ki...

Dal düşünceli bir tarzda telefona baktı.

— Barenjer'in ölmeden evvel istediği telefon numarasını bilmeği çok isterdim. Telefondaki kızlar size bu hususta hiç bir malûmat vermediler mi?

— Tahkikat yaptım. Fakat bir netice elde edemedim. Kezalik Koverlih meselesine dair de hiç bir malûmat alamadım.

— Yazık!.. Acaba Koverlih'le Barenjer ayni numaraları mı istedi dersiniz? Fakat bu bir ihtimaldir. Korkarım ki telefona dair fazla malûmat alamıyacağız.

— Evet, ben de buna kaniim. Barenjer imdat istedi. Işte o kadar. (sesini inceltti ve Dal'e baktı.) Aradığım yegâne delil yeşil elmaslı broştur.

Dal bu söz karşısında hayretini saklayamadı;

— Azizim dedi. Öyle ise yanlış kapı çaldınız.

Sumers sert bir eda ile:

— Göreceğiz, dedi, bu yeşil elmaslı broşü bulacağım; bu sabah eksik olan parçayı gördüm. Üzeri pırlantalı altın bir kutuda idi. Ne oldu ?

— Bunu Kondona sorun. Geçen günü üzeri pırlantalı altın bir kutudan bahsediyordu. Zannedersem bunu misafirlerinden birine hediye etmek niyetindedir.

— Burası doğru; biliyorsunuz ki Barenjerin öldürüldüğü gece Brina Norton burada idi.

— Norton mu? Demek ismi Norton imiş. Bakın ben bunu bilmiyordum.

— Ne zarar var ?

— Evet, doğru. O gece burada idi. Eğer size hakikatin ne olduğunu izah etmiş olsa idi muhakkak inanmazdınız. Polis memurları kalp ve çiçek meselelerini bilmezler.

— Kalp ve çiçek meseleleri! Bakın şu işe! Bıçak ve tabanca kurşunu demek istiyorsunuz! Evet, bir kurşun Barenjerin hayatına mal oldu.

— Siz bu kurşunun Brina Norton tarafından mı atıldığını zannediyorsunuz? Barenjerin bu kızın geldiğini gördüğü zaman korktuğunu ve imdat istediğini mi tahmin ediyorsunuz? Hadi canım efendim.

Sumers düşünceli bir tarzda çenesini kaşıdı...

Tam düşünceye dalmıştı ki sokak kapısının zili çaldı. Bir müddet tereddütten sonra polis memuru kapıya doğru geldi ve tabancasını çıkardı.

Merdivende nayak sesleri aksediyordu. Derken içeri iki iri adam girdi. Bunlardan biri ceplerini karıştırdı ve dedi ki:

— Kasayı aramağa geldik, sonra pis eli ile bir kâğıt parçası uzattı. Ve arkadaşına hitap etti:

— Bu olacak. Ağır bir şeye benziyor. Gel Jerry!

Iki adam odanın bir köşesine doğru ilerlediler. Köşede büyük ve parlak bir kasa vardı.

Sumers müdafaa etti:

— Hey ahbaplar. Ne yapıyorsunuz? Evvelâ izahat verin.

Iki adam geri geri çekildiler.

Sumers şüpheli bir nazarla kâğıda baktı. Ve Dal omuzlarının üstünden içinde ne yazılı olduğunu okudu. Bu kasayı nakletmek için yazılmış bir emirdi. Kâğıdın üzerinde Cardigan otelinin damgası vardı. Bu otel Est-End'de küçük bir müessese idi. Altında Ellis Barenjer imzası görünüyordu.

Dal:

— Barenjerin amca zadesi ve mirascısı idi. Ben onu başka bir memlekette zannediyordum...

— Ben de...

Sumers gelen adama döndü ve hüviyet varakasını gösterdi:

— Kasa burada kalacaktır. Dedi. Siz gidebilirsiniz.

— Nasıl isterseniz bayım. Hadi gel Jerry!

(Bitmedi)

Italya - Habeş Işinde

(Başı 1 inci sahifede)

cek olan General Graziani de Vulkania vapuriyle hareket edecektir. General Graziani, Italyan generallerinin en genci ve en çok nişana sahib olanıdır. Trablus garbda bulunmuş, sazzan hareketlerini idare etmiş ve Kufra vahasını zabdeylemiştir.

General, gitmeden evvel, Italyan veliahdı tarafından selâmlanmıştır.

Japonya yardım etmiyecek

ROMA, 22.A.A. — Japonyanın Roma büyük elçisi,Reuter ajansı muhabirine,Italya ile harb halinde, Japonyanın Habeşistana her hangi bir suretle yardım etmesinin mevzuubahs olmadığını söylemiştir.

Akdeniz müstemlekeleri

ROMA, 22. A.A. — B. Mussolini, Akdeniz Italyan müstemlekesi meselesinin bugünkü vaziyeti hakkında kendisine geniş izahatta bulunan Trablus garp ve havalisi valisi mareşal Balbo'ya, gelecek nisanda Mısırı bağlıyacak olan sahil yolunu açmak üzre Trablus garbe gideceğini söylemiştir.

Avusturya Başbakanı Pariste

(Başı 1 inci sahifede)

testo etmekti.

Pariste münteşir Humanité gibi sol taraf gazeteleri bir müddetten beri bu ziyaret aleyhinde neşriyatta bulundu - ğından garın civarı çok kalabalıktı.

Fakat polis derhal müdahale etti. Ve gar civarına yeni yeni kuvvetler sevkederek nümayiş yapmak isteyenleri dağıttı. Ve 800 kişiyi tevkif ederek muhtelif karakollara götürdü.

Şuşnig'in ziyareti münasebetile fevkalâde tedbirler alındı ve şüpheli mu - hitlerde her hangi bir hadisenin önüne geçmek için muhtelif taharriyat yapıldı.

Vaziyet evvelce malûm olduğundan A vusturya Başbakanı ve Dışişleri Bakanı Şark istasyonuna gelmediler ve Paris civarında Neuilly istasyonunda trenden inerek otomobille doğru Parise geldiler ve misafir edilecekleri otele indiler.

Kendileri garda Başbakan B. Flanden ile Dışişleri Bakanı Bay Laval tarafından karşılandılar.

Bugün mutat resmî ziyaretler yapılacak ve sonra siyasî temaslara girişile - cektir. Avusturya devlet adamları, Almanyanın Avusturya hakkında tatbik etmek istediği plebisit hakkında Fransız ricalile görüşecekler ve Avusturyanın muhtariyeti ve istiklâli için Fransız cephesinden de vaziyeti tarsin etmeğe çalışacaklardır.

Avusturya nazırlarına Lejyon donör nişanı verildi.

PARIS, 22.A.A. — B. Löbrün, Avusturya bakanları B. Şuşnig ile Berger Aldenez şerefine bir öğle yemeği vermiştir. Reisicümhur yemekten evvel Avusturya başbakanıyle dış işleri bakanına B. Flanden ve B. Laval hazır olduğu halde lejyon donör nişanının büyük salip rütbesini vermiştir.

Halkevlerinin yıldönümü

(Başı 1 inci sahifede)

muz vasıtaların en başında, paradan, her şeyden evvel, en başta, bilgi lâzımdır.

" Iktisadî hayatın her alanında kültürün her bucağında bilen adamlara, bilgi lûzumuna inanmış adamlara ihtiyacımız çoktur. Hiç olmazsa Halkevleri memleketin ekonomik ve kültürel yaşayışını her yanında tarla ekmekten büyük bir fabrikayı işletmeye kadar bütün işlerde eyi hazırlanmış özel bir bilgiye ihtiyaç olduğuna inanmayı yaymalıdır. Onun için okuma hevesini, kitab hevesini, halkevlerinde çoğaltmak başlıca işlerdendir. Her sene bu toplantılarda halkevlerinin güzel sanatlar için emek sarfetmelerine alâkalarını uyandırmak isterim. Güzel santlar için halkevlerinin hakiki bir örnek olmaları memleketin güzel sanatları sevmesi, güzel sanatlardan zevkalması için çalışmaları lâzımdır. Güzel sanatlara alışmamış olan,güzel sanatlardan uzak bulunan muhitlerde buna alışmıyana, çalışmak bile biraz sıkıntı vericidir. Amma sık sık göstererek ve anlatarak bunun tadını vatandaşlara tattırdıktan sonra güzel sanatlar hayatın başlıca bir amili olur ve güzel sanatsız hayat iptidaî ve yabani bir hayat şeklini alır. Halkevleri Türk cemiyetini yükseltmek, inceltmek moralını artırmak, verimini çoğaltmak için açılmıştır. Yalnız moral yolunda değil, maddî ihtiyaç yolunda da kudretli ,takatlı, cevherli, çok daha cevherli bir hale gelmek için güzel sanatları başlıca bir ana olarak görmelidir. Onun içindir ki halkevlerinde güzel sanatlara sarfedilen bütün emekler çok verimlidir. Bu hususta emek sarfedenler, vatana hizmet etmeye çalışan adamlar gibi saygı ile muamele görmelidirler.

Arkadaşlar, bugün size seksen halkevimize yeniden 20 halkevinin eklenmekte olduğunu müjdeliyeceğim. Şimdi adlarını söyliyeceğim halkevleri bu andan başlıyarak, yurda geniş ölçüde hizmet etmek için selâhiyet almış oluyorlar.

Bunda Ayçakoca, Manisa, Alaşehir, Ayvalık, Bartın, Istanbulda, Beşiktaş, Şehremini, Beyoğlu, Üsküdar, Şişli, Burdur, Inegöl, Söke, Mudurnu, Tire halkevleri bugün açılmış bulunuyor. Halkevlerinin aileleri toplamak için haiz olduğu bütün şartlar ailelerin yüksek ülküde yetişmelerine çok yardım etmektedir. Memlekete gerek müsbet ilimler, gerek güzel sanatlar yolunda ve gerekse içtimaî alanlarda vatandaşların bir aile gibi beraber bulunup yaşamalarında, her şeyden evvel vatanperverlik hisleri kuvvet bulur. Ailelerde kuvvetlenecek vatan fikri memleketi gerek dışarıdan, gerek içeriden gelecek hadiselere karşı en sağlam bir kale haline getirir. Onun için halkevlerinin çalışmalarında, doğrudan doğruya kahramanlık hislerine yaptıkları hizmeti ayrıca eyi bir netice olarak zikretmek borcumdur. Yeni açtığım halkevlerinin eyi vazife yaparak kendilerini ulusa sevdirmelerini isteriz. Bütün Türk uluslarından yüksek bir ülkü için feragatla çalışacak yeni halkevlerine de yardım etmelerini onların hizmetlerini teşvik etmelerini bekleriz.

Şimdi Ankara halkevinin günlerdenberi hazırlamış olduğu güzel proğramı hep beraber zevkle dinliyeceğiz.,,

Bay Necip Alinin söylevi

Sürekli ve devamlı alkışlarla karşılanan Başbakanın bu söylevinden sonra halkevleri başkanı Denizli saylavı B. Necip Ali şu söylevi söylemiştir:

Bayanlar, Baylar,

Bugün halkevi kurumunun üçüncü yıl dönümünü yüksek huzurunuzla kutlayoruz. Üç yıl önce ilk defa olarak yurdun bazı bucaklarında 14 halkevi açmıştık. Bugün büyük Başkanımızın açtığı evlerle halkevlerinin sayısı epi oluyor. Yurdun 103 yerinde açılan bu kültür ocakları büyük Türk devriminin kendisine emanet ettiği tarihî vazifeleri başarmağa çalışmaktadırlar. Her gün inançlı adımlarla yeni bir alanda hız alan Türk devrimi ulusun maddî varlığı kadar iç yaşayışına da büyük bir kıymet ve ehemmiyet vermiş ve yurdun maddî kudretini devlet eliyle yeni perçinlerle kuvvetleştirirken her yerde fabrika bacaları gittikçe artarken başka bir yoldan da halkın iç yaşayışını olgunlaştırmak güzellik ve iyilik duygularını büyültmek ve yaymak için halkevlerini yapmışlardır. Işte omuzlarımıza yüklenen tarihî sorgunun büyüklüğünü ve derinliğini iyice kavradığımız halde verilen vazifeyi yapmağa ve ülküye ulaşmağa sarsılmaz bir enerji ile koşmaktayız.

Arkasından koştuğu ülkü ile başka dünya devrimlerinden ayrılığı olan Türk devriminin dayandığı büyük esaslar metafizik esaslarından ziyade müsbet ilimlerin verdiği kanaatlerdir. Düşüncemizi daha açık ve daha geniş anlatabilmek için bu nokta üstünde biraz durmamız gerektir.

Bazı uluslar kurumlarının yaşayışlarına yeni bir biçim vermek için metafiziğin ararlı derinliklerine dalarak onun karanlık kaynaklarına baş vururlar. Bu nevi kurum tiplerini sayıp dökmek ve başka kurumlar yaşayışına saygısızlık göstermek istemem. Yalnız şunu söylemek isterim ki, biz yaşayışın akışına — kısa bir anlatış ile — hayatın realitesine dayanmaktayız.

Maddî prensiplerimizde olduğu kadar manevî prensiplerimizde de bu esası göz önünde tuttuk. Işte bu prensipler ki bizim tarih ve dil tezlerimizin ortaya atılmasının hakikî sebeplerini yaratmıştır.

Yeni Türk kurumunun manevî varlığının iki büyük temeli bu iki özdür. Büyük önderin son yıllarda açtığı soysal devrimin birinci sayısını vücuda getiren bu yürüyüşe halkevleri de candan karıştığı ve bu işte bir rolü olduğu için bu iki tezin kurumumuzda ne geniş ve derin bir değişiklik yaptığını ve yapacağını kısa bir kalem çizgisile anlatmak isterim.

Eskiden imparatorluk devrinin yanlış düşüncesile büyük Türk ulusunun uluslar arasındaki ulusal benliği adeta sonradan doğan yapmacık uluslar biçiminde idi. Okullarda yurt gençliğine sokulmak istenilen tarih kültürü bu idi. Son devirlerde eski Türk tarihine doğru olan çıkışlar çok noksan idi. Biz yeni tarih tezimizle Türk soyunun insanlığa yeni bir akış verdiğini, Orta Asya yaylâlarından kopup gelen Brakisefal soyun insanlığın medenileşmesine en büyük rolü yaptığını en yeni bilgilerle atılması zor binlerce belgelere dayanarak bugünkü medenî acunu yaratan aksoyun en esaslı temeli olduğumuzu inanla ve kuvvetle iddia ediyoruz.

Evet arkadaşlar, binlerce yıl toprakların altında yatan hakikatler bugün birer birer meydana çıkıyor. Artık (Yunan mucizesinin) asıl kökleri aydınlanıyor. Her gün bir kat daha yeni bir belge ile kuvvetlenen tezimizin yarattığı Türk nasyonalizmi dar ve kısa bir şovönizm değildir. Artık Türk nasyonalizminin bu görüş ile evrensel bir manası vardır. Yeni tezlere candan bağlanan Türk gençliği kendisini uluslar arası medeniyetinin en yakın bir iş duygusu ile üyesi sayar. Yer yüzündeki uluslardan bir çokları kendilerine heyecan ve enerji kaynağı bulmak için tarih yapmak mecburiyetinde kalıyorlar.

Türk ulusunun buna ihtiyacı yoktur. Onun tarihi çok derin ve zengindir. Geçmiş zamanlardan şimdiye kadar geçen her bir devir bir değil bir kaç ulusa gurur verecek derecede kuvvetlidir. (Islâm) (Osmanlı) devri dar bir görüş ve düşünüş içinde bile Süleymaniye gibi dünyanın büyük bir abidesini, Itrî gibi bir musikişinası, Yunus gibi bir şairi yarattı. Bugünkü yeni görüş ve geniş düşünüş Türk gencine çok ve çok zengin ilham ve enerji kaynakları olacaktır. Bunu zaman ve gelecek zaman yüce realiteler halinde söyliyecektir.

Bizim inanışımıza göre Türk ulusunun uluslararası medeniyetteki rolü ve izi umud edildiğinden daha çok ziyade olacaktır. Bugünkü Türk gençliğinin yükümü bu sevimli ve çekici ülküye kısa bir zamanda ulaşmak olmalıdır.

Arkadaşlar, Türk ulusunun yer yüzündeki eskiliğini ve büyüklüğünü yalnız toprak altından çıkan belgelerle değil, ayni zamanda tarihin ilk günlerinden bugüne kadar ayakta duran en canlı müessese ile isbat edebiliriz. Bugün dil bilginlerinin anlatışlarına göre Arya familyasından olan dillerin anası Sanskrit değil, eski Türk dili olduğuna dair kuvvetli emareler elde edilmiştir.

Bazı bilginler Hindu Avrupai dillerin teşekkülünde Uguroaltaik dil denilen eski Türkçenin çok tesir yaptığını bu dillere geçen türkçe köklerin sayılamıyacak kadar çok olduğunu kuvvetle iddia etmektedirler.

Şu halde insanlığın düşünüşüne yeni bir kuvvet ve heyecan veren Türk soyunun dili başka uluslar dillerinin meydana gelmesinde en büyük âmil olduğu halde son kurunlarda kendi öz benliğini kaybedecek derecede yabancı sözlere boğulmuştur. Türk tarihinin ve dil ilimleri araştırmasının ilk iyi ve verimli tesirleri dilimizdeki bu yabancı sözleri atmak olmuştur.

Ulusun duygularına dilmaç olan halkevleri Türk dili tetkik cemiyetinin direktifleri içinde iki yıldanberi bütün kudret ve varlıklarile halk arasında yaşıyan binlerce söz toplamış ve halkevlerinin önderliği ile dil bayramı memleketin her köşesinde coşkun bir sevinçle kutlulanmıştır. Bir ulusun yüzlerce yıl yabancı baskısı altında kaldıktan sonra âsil bir kalkınma ile silkinip yabancı sözleri atarken gösterdiği görünüşün büyüklüğü ve yüksekliği karşısında insanın irkilmemesine ve ürpermemesine, yurdun her köşesinden coşan bu temiz kımıldanış karşısında göğsümüzün kıvançla dolmamasına imkân yoktur.

Arkadaşlar, dil, bir ulusun ta kendisidir. Bir dilden o ulusun karakterini yaşayış ve düşünüş biçimini anlayıp görmek mümkündür. Avrupa dilleri ancak Lâtin tesirliğinden kurtulduktan sonradır ki şedövrlerini verebilmiştir. Çünkü bir dil yabancı baskısı altında bulundukça sahibinin hakikî dilmeci olmadığından yüksek ve derin sanat eserleri yaratmasına imkân olmuyor.

Şimdi artık Türk milleti kendi soysal varlığında en esaslı noktalardan birine daha parmağını koymuş bulunuyor. Büyük Önderin önderliği altında giriştiğimiz bu büyük savaştan da üstün çıkacağımızdan en ufak bir şüphemiz bile yoktur.

Halkevlerimiz bir taraftan ana dilin güzel sözlerini toplarken diğer taraftan da yürüdüğümüz yol üstünde halkı aydınlatmak için çalışmaktadır.

Bu amaç etrafında bu yıl bütün halkevlerinde verilen konferansların sayısı (1537) dir. Bu yıl içindeki müzik kımıldanışı da geçen yıllardan daha çok kuvvetli ve esaslıdır. Uluslararası müzik tekniğinin ulusal müzik yaşayışımıza uydurulmağa çalışılması bu yıl her zamankinden daha çok geniş bir ölçüde yapılmaktadır. Müzik kompozitörlerinin vukuflu anlatışlarına göre saf ve temiz türkçe uluslararası müzik tekniğine son derecede uygundur. Ve geniş kompozitörlerimizin besteledikleri eserler gün geçtikçe çoğalmakta ve güzelleşmektedir. Ankaradaki senfonik orkestradan başka Istanbulda Istanbul valiliğinin, Bursa, Izmir, Adana Halkevlerinin teşebbüslerile birer orkestra vücuda getirilmiştir. Çok eski zamanlardanberi müzik acununda hususî bir rengi olan Türk ulusunun yakında kendi ulusal atmosferi içinde uluslararası tanılan ve sayılan müzisyenler yaratacağında asla şüphemiz yoktur. Bu yıl içinde bütün Halkevlerinde 402 konser verilmiştir. Temsil hayatımızda da geçen yıllara nisbetle daha büyük bir ilerleme ve daha geniş bir çalışma vardır. Bu yıl bütün Halkevlerinde verilen temsillerin sayısı 511 dir. Köycüler şubesinin her taraftaki çalışmaları çok göze çarpacak derecede kuvvetlidir. Birçok Halkevlerinin köycüler şubesi soysal dertlere göre kollara ayrılarak köylerde çalışmaktadır.Bir yıl içinde 120 köy gezen ve onların soysal dertlerini inceleyip araştırdıktan sonra tesbit edip ona çare bulmağa çalışan Halkevlerimiz vardır. Köy incelemeleri bize çok geniş bir çalışma ve didişme alanı verecektir. Bununla beraber şurasını da itiraf edeyim ki, köycülük üstündeki çalışma ateşi dil kımıldanışı gibi henüz genel bir kımıldanış değildir. Köyün binlerce derdine cevap vermekten henüz uzaktayız. Yürekleri inan dolu Halkevi çocuklarının nihayetsiz bir aşkla sarıldıkları bu ülkü yolunda uzun ve fakat sevimli ve çekici bir çalışmadan sonra muvaffak olacakları tabiidir. Kimsesizlere ve zavallılara şefkat kolunu açan ve muhitte acıma ve yardım duygu ve teşebbüslerini telkin eden içtimaî yardım şubesinin ve hayat kavgası dolayisile okul dışında kalmışların umumî kültürlerini çoğaltmak için çalışan halk dershaneleri kütüphane ve neşriyat ile müze ve sergi şubelerinin daha geniş bir alanda bu yıl daha verimli olduklarını kıvançla arzeylerim. Her halkevinin çalışması üstünde durarak bir yıl içinde neler yaptığını sevinçle öğünerek saymak isterdim. Fakat bu yıl halkevinin sayısı 80 dir .Bütün çalışmayı kısaca bildirmek için en az bir kaç saatten ziyade vaktinizi almak korkusu beni bu zevkten mahrum etti. Bütün çalışmayı bugün dağıttığımız broşürde kısaca tesbit ettik. Sözlerimi bitirmezden evvel halkevlerinin her şubesinde candan bağlılıkla çalışan muallim, doktor ve diğer mesleklere mensub arkadaşlara yüksek huzurunuzda derin şükranlarımı arzetmeği bir yurd borcu sayarım.,,

Bu söylevden sonra, gayet güzel musiki parçaları dinlenmiş Gotenin "Ifijeni,, piyesinden bir perde temsil edilmiştir.

Gerek musiki parçaları gerekse piyesi temsil eden gençler halkın şiddetli alkışlarını kazanmışlardır.

Şehrimizdeki merasim

(Başı 1 inci sahifede)

kevlerinde hem bu güzel yıldönümü kutlulanmış, hem de, birçok şehir ve kasabalarımızda, yeniden Halkevleri açılmıştır. Dün açılma resmi yapılan Halkevlerinin adedi (23) tür. Bu suretle memleketimizde Halkevlerinin mecmuu (103) e baliğ olmuştur.

Istanbul halkevlerinde

Dünkü merasim, yurdun her köşesinde olduğu gibi, Istanbulda da pek parlak olmuştur. Şehrimizdeki Halkevi merkez binası fevkalâde bir şekilde süslenmişti. Merasime iştirâk edenler saat 14 ten itibaren gelmeğe başladılar. Toplantı salonu hıncahınç dolmuştu. Şehrimizde bulunan bazı meb'uslar, belediye âzaları, fırka erkânı, diğer bir çok zevat ta göze çarpıyordu.

Saat 15 te Ankara Halkevindeki merasimde Başbakan Ismet Inönü'nün söylediği nutuk radyo ile dinlendi. Nutkun bitmesini müteakıp Şehir bandosu Istiklâl marşını çaldı. Marş ayakta dinlendi.

Bundan sonra, belediye daimî encümen âzasından ve Halkevi idare heyeti âzasından Bay Ismail Şevket bir nutuk söyledi. Bay Ismail Şevket, çok alkışlanan bu nutkunda ezcümle dedi ki:

"Bugün bu saatte yüz üç kültür kaynağında toplanan idealist cumhuriyetçi yurtdaşların yürekleri evlerinin üçüncü yıldönümünü kutlulamak kıvancile çarpıyor.

"Başbakanın Ankara ufuklarından ziya hüzmeleri gibi mesafeleri aşarak yurdun her köşesine yayılan füsunlu, ruh okşayıcı sözlerinin akisleri kulaklarda çınlıyor. Bu tatlı dakikalarda ulusal kültür alanında Evimizin başardığı işlerden bahsetmek için müsaadenizi dileyorum.

"Geçen yıl, General Ismet Inönü, bir söylevinde, Halkevlerini şöyle tarif etmişti: (Arkadaşlar, Halkevi yeni Türkiye hayatının başlı başına bir unsuru, başlı başına bir remzidir.) Cumhuriyet çağını yaratan Atatürk'ün cihanda benzeri bulunmayan yüksek dehâsından doğan Halkevlerinden Istanbul halkının Evi bu ulusal duygunun kâbesi olmuş ve soysal atılışların kaynağı olmaktan bir ân hâli kalmamıştır.

"Altı oklu bayrağın bize gösterdiği altı ana yolda yürüdük ve bu oklarla cehil zulmetlerini deldik. Taassup harabelerini deştik ve yıktık.

"Bu çatı altında ekonomik, soysal, siyasal hadiseler en derinliklerine kadar araştırılarak dinleyicilere anlatıldı.

"Çalışan kafaları dinlendirmek için konserler verildi. Gene bu Evin bir parçası olan Alay köşkünde büyük bir kabiliyet ve büyük bir inkişafla milli piyesler oynandı. Tiyatro okulumuzda yetişen genç bayan ve baylardan birkaçı Şehir tiyatrosuna maaşlı aktör olarak kabul olunmuştur. Bu, bizim için ünlü bir muvaffakıyettir.

"Gençler Evimizde muhtelif dilleri öğrenmekte, akşamları Evimizin odaları kovanları gibi dolup boşalmaktadır. Neşriyat ve kütüphaneler bölümü de her gün yüzlerce genci ışıklandırmaktadır. Futbol ve idman teşekkülünün yaptığı jimnastikhaneler ve idman salonunda gençler çalışıyor.

"Içtimaî yardım komitemiz, savaşa atılmış gençlerden 700 üniversite ve lise talebesini yoksuzluğun yıkıcı ve kırıcı elinden kurtarmıştır.

"Diğer köycüler ve müzeler şubeleri de uhtelerine düşen vazifeleri iyi başarmışlar, köylerde dört okuma odası kurmuşlardır.,,

Bay Ismail Şevket bundan sonra büyüklere teşekkürlerini sunarak nutkunu bitirmiştir.

Altı Halkevi daha açıldı

Bay Ismail Şevketin nutkunu müteakip, şehir bandosu millî havalar çaldı. Klâsik parçalarile de orada hazır bulunanlara güzel bir konser dinletti.

Bundan sonra, Bay Münir Müeyyet Bekman tarafından altı ok isimli bir manzume okunmuş ve alkışlanmıştır.

Halkevi merkez binasında merasim bittikten sonra, şehrin diğer taraflarında, yeni faaliyete geçen halkevlerinin açılma resimleri yapılmıştır. Açılma resimleri yapılan diğer halkevleri Usküdar, Beşiktaş, Kadıköy, Şişli, Beyoğlu, Şehreminidir.

Dün akşam halkevi Alayköşkü şubesinde de merasim yapılmış, bir temsil verilmiştir.

Şehrin bazı semtlerindeki fırka ocaklarında da müsamereler tertip edilmiştir.

Beyoğlu Halkevi müstakil oldu

Şimdiye kadar Istanbul halkevine bağlı olarak idare edilmekte olan Beyoğlu halkevinin son karar mucibince müstakilen idaresine başlanması üzerine açılış resmi dün Cumhuriyet Halk Fırkası Beyoğlu kaza merkez binasında yapıldı.

Program mucibince evvelâ Başbakan Ismet Inönü tarafından halkevleri bayramı münasebetile Ankara Halkevinde söylediği nutuk dinlenecekti. Fakat Istanbul radyo şirketi bu hususta tertibat almamış olduğundan nutku dinlemek kabil olamamış ve programın tatbikine başlanmıştır.

Evvelâ 12 inci ilk mektep talebesinden bir grupun muallimleri Ilhanın idaresi altında okudukları istiklâl marşı dinlendi.

Sonra Beyoğlu kaza idare heyeti başkanı Bay Mekki Haşim Refet davetlilere takdim etti. Bay Hamdi Refet halkevlerinin bayramı ve Beyoğlu halkevinin açılışı münasebetile güzel bir nutuk söyledi.

Bay Haşim Refet nutkunda halkevlerinin gayesi, maksatları, hakkında izahat verdi. Büyük inkilâptan sonra şarkta açılan Türk devrinin büyüklüğünü anlattı, siyasal zaferden sonra soysal inkilâbın nasıl başarıldığını, cumhuriyeti ebedileştirmek vazifesinin bugünün ve yarının nesillerine düştüğünü söyledikten sonra bunun için toplulukla çalışmak lâzımdoğunu ve halkevlerinin bu sebeple kurulduğunu izah etti.

Bay Haşim Refet, Avrupanın diğer memleketlerinde bulunan bu kabil kültür cemiyetlerinin gördükleri işleri anlatarak, bunların faaliyeti hakında Macaristan, Çekoslovakya, Italya, Almanya ve Ingilitereden misaller getirdi ve istatistikî malûmat verdi.

Halkevlerinin dil, tarih, edebiyat, güzel sanatlar, temsil ve spor, soysal yardım gibi bir çok kollara ayrıldığını ve halkevlerinde ve Beyoğlu halkevinde çalışmak için müracaat eden gençlerin bütün bu kolları kovacak kadar çok olduğunu söyledi.

Bay Haşim Refet, Atatürk'e, Başbakan Ismet Inönüne, general Kâzım Ozalp ile Bay Recep Pekere saygı ve sevgi telgrafları çekileceğini ve Ankara, Afyon, Antalya, Çorum, gibi yerlerden gelen tebrik telgraflarına telgrafla teşekkür edileceğini bildirdi.

Programda bir Atatürk tablosu vardı. Mini mini yavrular Atatürk heykelinin etrafında toplanmışlar bu larını ona doğru uzatmışlardı.

Yavrular bu vaziyette Atatürkün (Ey Türk genci, birinci vazifen Türk istiklâlini, Türk cumhuriyetini, dünya durdukça korumaktır) sözünü piyano refakatile okudular.

Bundan sonra gene ayni tablolar (Ankara, Türkelinin coşkun kalbi Ankara!) şarkısını okudular.

Bu tablolarda yavruları gene Piyan Ayhan idare ediyordu.

Bu tablolar herkeste heyecan uyandırdı. Yavrular şiddetle alkışlandılar.

Beyoğlu Halkevinde çalışan gençler namına Mücteba, heyecanlı bir nutuk söyledi ve memlekette yapılan inkilâpları saydıktan sonra, Beyoğlu halkevinde toplanan gençlerin çok çalışacaklarına söz verdi.

Bayan Eymen (Sakarya yolunda) adlı bir şiir okudu. Onu Bayan Ismetin (Halkevi açılırken) şiiri takip etti. Bu şiirler heyecanla söylendi ve herkes bu heyecanı kalbinde ve ruhunda hissetti.

Bay Ferihin orkestra refakatile çaldığı (Ayrılık tangosu) kalbleri neşe verdi.

Bundan sonra Cumhuriyet Gençlik mahfili tarafından "Tarih utansın,,, piyesi temsil edildi. Temsil vatanı bir yesti. Mütareke senelerinin karanlığından sonra Türk yurdunun aydınlığı ve nura kavuştuğu tasvir edilmişti. Gençler temsilde çok muvaffak oldular ve alkışlandılar.

Şişli halkevinin açılış resmi

Şişli Halkevinin açılış resmi de Şişli nahiye merkezi binasında yapılmıştır. Merasimde Bayan Muhittin Üstündağ hazır bulunmuştur.

Program mucibince evvelâ Istiklâl marşı ve cumhuriyet yemini okunmuştur. Bundan sonra Şişli Halkevi reisi Bay Izzettin Selâmi bir nutuk söyledi ve Halkevlerinin faydasını anlattı. Gençlerden Bay Tahir Şişli Halkevinde çalışacak gençler namına bir hitabe etmiş, arkasından mektepli yavrular bir okumuştur.

Merasimden sonra Şişli Halkevi musiki şubesini teşkil eden gençlerin viyolada getirdiği orkestra tarafından birçok parçalar çalınmıştır.

Halkevi kütüphanesi

Cağaloğlundaki Halkevi kütüphanesinde yeniden bazı değişiklikler yapılacağı için kütüphane önümüzdeki pazartesi gününe kadar kapalı bulunacaktır.

Denizlide

DENIZLI, 22 (A. A.) — Bu akşam Halkevinde Milas orta mektebi musiki muallimi Bay Ihsan ve Denizli lisesi musiki muallimi Bayan Mübeccel tarafından bir konser verilmiş ve çok alkışlanmıştır.

MÜTEFERRİK HABERLER

POLİSTE

Kadın Yüzünden cinayet

Bir adam rakibini altı yerinden ağırca yaraladı

Halil adında bir adam Beyoğlunda Şeftali sokağında eskidenberi tanıdığı bir kadının evine gitmiş, fakat o sırada evde Acem Haydar adında başka bir misafir bulunduğundan Halili içeri almak istememiştir. Bundan hiddetlenen Halil, kadına hiç bir şey söylememiş ve sokağın bir köşesine saklanarak beklemeğe başlamıştır.

Gece geç vakit Acem Haydar evden çıkmış ve caddeye çıkmak üzere sokak arasında yürümeğe başlamıştır.

Haydar sokağın karanlık köşesine geldiği sırada orada saklı olan Halil birdenbire önüne çıkmış ve kendisinin bulunan kadının evine niçin gittiğini sormuştur. Münakaşa ve kavga büyümüş, Halil koca bir bıçak çekerek Haydarı altı yerinden ağır surette yaralamış ve ölüm halinde bırakarak savuşmuştur.

Gürültüyü duyan devriyeler o tarafa doğru giderlerken elinde bıçağile kaçmakta olan Halili görünce yakalamışlar ve biraz ileride Haydarı kan içinde baygın bir halde bulmuşlardır. Karnından, sırtından ve boğazından aldığı altı yara da çok ağır olduğundan Haydar söz söyliyemiyecek bir halde Cerrahpaşa hastanesine götürülmüştür.

Haydarın hayatı tehlikededir. Katil polis ikinci şubesine teslim edilmiştir.

Tavuk hırsızları

Melâhat adında bir kadınla Şükrü adında bir erkek ortak olarak tavuk hırsızlığına başlamışlar ve bir çok semtlerde geceleri kümeslere girip tavuk aşırmışlardır.

Zabıta bu iki hırsızı yakalamıştır. Yapılan tahkikatta bunlardan Melâhatın gündüzleri dilenmek veya bohçacılık bahanelerile mahallelerde evlere girip etrafı tetkik ettiği ve geceleyin de herkes yattıktan sonra Şükrü ile beraber gidip hırsızlık yaptıkları tesbit edilmiştir.

İki hırsız adliyeye verilmişler, sulh ceza mahkemesi her ikisini de tevkifhaneye sevketmiştir.

Çocuğun elinde tabanca

Süleymaniyede Fetva Emin mahallesinde oturan gazete bayii Faiğin oğlu yedi yaşlarındaki Kemal konsolu karıştırırken bir tabanca buzmuş ve odada kimse bulunmadığından tabancayı çıkarıp oynamağa başlamıştır.

O sırada dört yaşındaki kardeşi Cemal odaya girmiş ve ağabeyisinin elindeki tabancayı görünce yanına sokulmuştur. Kemal bilmediği bu silâhın ötesini berisini karıştırırken tabanca birdenbire ateş almıştır. Çıkan kurşun biraz ileride duran küçük Cemalin alnına isabet ederek kafasına saplanmıştır. Çocuk kurşunun isabetile düşüp bayılmıştır. Silâh sesini duyan ev halkı koşmuşlar ve Cemali kan içinde görünce polise haber vermişlerdir. Zabıta derhal bir otomobille yaralı çocuğu Haseki hastanesine götürmüştür.

Kurşun küçük Cemalin kafa kemiğinin içinde kaldığından hayatı tehlikededir.

Tramvay kazasının kurbanı öldü

Geçenlerde Usküdarda bir tramvay kazası oldu. Ali Rıza adlı bir mektep talebesile bir arabacı ağır surette yaralandılar. Ayağı kırılan zavallı Ali Rıza evvelisi gün tedavi altına alındığı Zeynep Kâmil hastanesinde ölmüştür.

Tutuşan kurumlar

Asmelimesçit mahallesinde Jurnal sokağında 13 numaralı evde oturan Alman tebaasından Haye sobasını yakmış, sobanın içinden çıkan alevler epeyce dolmuş olan borulardaki kurumları tutuşturmuştur.

Fakat itfaiye derhal yetişerek büyümesi mümkün olan bir yangının önüne geçmiştir.

İNHİSARLARDA

İnhisar idaresinin Mısırdaki tütün fabrikası

Tütün inhisar idaresinin Mısırda sigara imali için açtığı fabrikanın montaj işi tamamen bitmiş ve makineler çalışacak hale getirilmiştir.

Evvelki gün İstanbuldan Mısıra külliyetli miktarda tütün sevkolunmuştur. Bunlarla Mısır fabrikasında sigara imal edilecektir.

Bakırköy Çocuk esirgeme kurumunda

Bakırköy çocuk esirgeme kurumu kaza kongresi dün yapılmış ve yeni idare heyeti seçilmiştir.

Dünkü lik maçları

İstanbulsporlular portakal yiyorlar

(Başı 1 inci sahifede)

Bu suretle görülüyor ki Fenerbahçenin şampiyonluğu yüzde doksan bir ihtimal dahiline girmiştir.

Şimdi maçları anlatalım:

Fener stadında

Fener stadında Galatasaray ve Beykoz takımları Bay Saim Turgudun hakemliği altında karşılaştılar.

Galatasaray: Avni — Lütfi, Osman — İbrahim, Fahir, Kadri — Necdet, Münevver, Suavi, Fazıl, Danyal.

Beykoz: Enver — Nebi, Halit — Faruk, Turgut, Bahadır — Lâtif, İsmail Hakkı, Kemal, Şehap, Namık.

Oyun seri oldu. Galatasaray yedinci dakikada frikikten ilk golünü yaptı.

Bundan sonra karşılıklı hücumlar yapıldı ve bunlardan birinde Beykoz beraberliği temin etti. İki gol yapan Münevver, Galatasarayı 3 - 1 vaziyetine getirdi. İkinci devrede iki taraf ta sayı çıkaramadı.

Galatasaray takımı Nihattan mahrum olmasına rağmen bu suretle 3 - 1 maçı kazandı.

Taksim stadında

Bir hakemin idaresi altında Beşiktaş ve Süleymaniye takımları şu şekillerde oyuna başladılar:

Beşiktaş: Mehmet Ali — Faruk, Feyzi — Hasan, Ali, Fuat — Hayati, Hakkı, Nazım, Şeref, Eşref.

Süleymaniye: Necati — Sabri, Ruhı — Zeki, Burhan, Recep — Sıtkı, Muharrem, Ali, Rükneddin, Anastas.

Beşiktaş "nasıl olsa yeneriz„ zihniyetile gevşek oynadı ve bu suretle ilk on beş dakika mütevazin geçti. Fakat ani bir akın, Süleymaniyeye bir gol kazandırdı. Bu vaziyet 42 nci dakikaya kadar devam etti. Bu dakikada Eşref beraberlik sayısını yaptı.

İkinci devrenin beşte üçü Beşiktaşın hâkimiyeti altında geçmekle beraber asabi olduklarından müessir hücumlar yapamadılar. Umit edilmiyen 1-1 beraberlik neticesi de bu suretle meydana geldi.

Şeref stadında

İstanbulspor ve Vefa takımları şu şekillerde sahaya çıktılar:

Vefa: Halûk — Lütfi, Saim — Süleyman, Cudi, Hüseyin — Lâtif, Muhteşem, Gazi, Enver, Mustafa.

İstanbulspor: Hikmet — Samih, Sabih — Sami, Hasan, Fahri — Salih, Salâhaddin, Ismail, Enver, Reşat.

Hakem Bay Suphi.

Oyunun dördüncü dakikasında Vefa bir gol yaptı. Fakat ofsayt verildi. Vefa akabında bir gol daha yaparak 0 - 1 vaziyete girdi. İkinci devrede İstanbulspor biri penaltıdan biri frikikten olmak üzere iki gol yaparak oyunu 2-1 kazandı.

Akşam koşusu

Akşam refikimizin her sene yapmakta olduğu sokak koşusunun altıncısı dün sabah saat on birde Taksimde Güneş kulübü ile İstanbulda Akşam matbaası arasında gidip gelme olarak yapıldı.

Güneş kulübünden Akşam'a gidenler sırasile şunlardır:

Birinci: Remzi (Beşiktaş)
İkinci: Fethi (Galatasaray)
Üçüncü: Kutumanis (Kurtuluş).
Dördüncü: Besim (Güneş).
Beşinci: Mustafa (Bursa)
Altıncı: Galip (Kocaeli).

Akşam'dan Güneş kulübüne gelenler ve kat'i neticeyi temin edenler sırasile şunlardır:

Birinci: Mehmet (Beşiktaş),
İkinci: Teharidi (Galatasaray),
Üçüncü: Rıza Maksut (Güneş),
Dördüncü: Recep (Kocaeli),
Beşinci: İbrahim (Kurtuluş),
Altıncı: Borilla (Kurtuluş).

Yarış muntazam olmakla beraber, lüzumundan fazla bisikletli kimselerin yarışı takip etmesi koşucuları hayli müşkül vaziyete düşürmüştür.

Etıbba muhadenet cemiyetinin yardım sandığı

Etıbba Muhadenet ve Muavenet cemiyeti aylık toplatısını dün Etıbba odası merkezinde doktor Bay Neşet Osmanın başkanlığı altında yapmıştır.

Toplantıda evvelâ cemiyete yeni giren dört azanın kabul merasimi yapılmış ve yeni azalar haziruna takdim edilmiştir.

Bundan sonra taavün sandığı nizamnamesinin bazı maddelerinin tadil edilmesi meselesi görüşülmüş ve sandık yardım edecek azaların yardım şekli değiştirilmiştir.

Bundan sonra otuz beş yaşına kadar her aza ayda bir lira otuz beş yaşından 50 yaşına kadar iki ve elli yaşından yukarı azalar da üçer lira sandığa yardımda bulunacaklardır.

Yalnız elli yaşından sonra cemiyete girecek azalar evvelki azaların verdikleri paraların dörtte birini vererek dahil olabileceklerdir.

Etıbba odasının hazırlamakta olduğu kütüphanenin de 1 marttan itibaren açılmasına karar verilmiştir.

Grip, nezle ve baş ağrılarından

ayesinde kurtuldum. Siz de tecrübe ediniz.

İstanbul 6 mcı icra memurluğundan: Yeminli üç ehlivukuf tarafından tamamına 500 lira kıymet takdir edilen Sultanahmed de Ishakpaşa mahallesinde Aksakal sokağında eski 7 ve yeni 7 numerolu bir bab mağaza ve 166 lira kıymet takdir edilen ayni mahallede Küçük Ayasofya sokağında eski 13 mükerrer ve yeni 5 numerolu arsa keza 356 lira kıymet takdir edilen ayni mahallede Çıkmaz Şeftali sokağında eski 10 mükerrer 28 yeni 50,52 numerolu arsanın 26-3-935 tarihine müsadif salı günü saat 14 den 16 ya kadar dairede birinci artırması icra edilecektir. Arttırma bedeli kıymeti muhammenenin yüzde 75 ni bulduğu takdirde müşterisi üzerinde bırakılacaktır. Aksi takdirde en son arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma 15 gün müddetle temdid edilerek 10-4-935 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 ten 16 ya kadar keza dairemizde yapılacak ikinci açık arttırmasında arttırma bedeli kıymeti muhamminesinin yüzde 75 ni bulmadığı takdirde satış 2280 No. lu kanun ahkâmına tevfikan geri bırakılır. Satış peşindir. Arttırmaya iştirak etmek isteyenlerin kıymeti muhaminenin yüzde 7,5 nisbetinde pey akçesi veya milli bir bankanın teminatını hamil bulunmaları lâzımdır. Hakları tapu sicilli ile sabit olmayan ipotekli alacaklarla diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını evrakı müsbiteleri ile birlikte ilân tarihinden itibaren nihayet 20 gün zarfında birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicilli ile sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Müterakim vergi tenviriye tanzifiyeden müetevellit belediye rusumu medyuna aittir. Daha fazla malûmat almak isteyenler 23-2-935 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede bulundurulacak arttırma şartnamesi ile 34-4715 No. lu dosyaya müracaatla mezkûr dosyada mevcut vesaiki görebilecekleri ilân olunur. (8202)

VAPURCULUK
TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
İSTANBUL ACENTALIĞI
Liman Han, Telefon: 22925.

BARTIN Yolu
GERZE vapuru 23 ŞUBAT
CUMARTESİ günü saat 19 da Sirkeci rıhtımından kalkarak mutat iskelelere uğrayacaktır.

ASLAN VE ESKİŞEHİR

Müttehit Çimento ve Su Kireci Fabrikaları Anonim Şirketi

ILAN

Ticaret kanununun 361 inci maddesiyle şirket mukavelenamesi ahkâmına tevfikan Aslan ve Eskihisar müttehit çimento ve su kireci fabrikaları anonim şirketi hissedaranı 1935 senesi martının 25 inci pazartesi günü saat 16 da Galatada Agopyan hanında şirket merkezinde inikat edecek adi heyeti umumiye içtimaına davet olunurlar.

Ruznamei müzakerat :

1— Meclisi idare raporu ile murakib raporunun kıraati,

2 — 1934 senesi muamelâtına ait hesabatın kabulü ve meclisi idare âzasının ibrası ve senei mezkûre netayici muamelâtına dair meclisi idarenin teklifi,

3— Meclisi idare âzasına verilecek ücreti huzurun tayini ile beraber umuru şirketin idaresine sureti mahsusada memur edilecek âza aidatının tesbiti,

4 — Meclisi idareden çıkan âzanın yerine yenilerinin intihabı,

5 — 1935 senesi için bir murakib intihabiyle aidatının tesbiti ve murakibin mazereti halinde ifayı vazife etmek üzre diğer bir zatın intihabı.

Lâakal 25 hisse senedine malik olub da içtimai mezkûrde hazır bulunmak isteyen zevat ticaret kanununun 371 inci maddesine tevfikan içtima tarihinden en az bir hafta evvel hisselerini Galatada Doyçe Oryentbank - Dresdner Bank şubesi gişelerine tevdi etmelidirler.

Diğer bankalara tevdi olunan hisse senedatı mukabilinde mezkûr bankalardan alınan makpuzlar heyeti umumiyeye dahil olmak üzre Doyçe Oryent - Bank - Dresdner Bank şubesine tevdiat mahiyetinde olarak mezkûr bankaca kabul olunacaktır.

İstanbul, 20 Şubat 1935
Meclisi İdare

İTTİHAT DEĞİRMENCİLİK

Türk Anonim Şirketinden:

Ticaret kanununun 361 ve 370 inci maddeleri ahkâmına tevfikan İTTİHAT DEĞİRMENCİLİK TÜRK ANONİM ŞİRKETİ hissedarlar umumî heyeti 1935 senesi Martının 24 ncü pazar günü, saat onda Galata'da Ömer Abit hanında 11-15 numaralı yazıhanede adiyen içtimaa davet olunurlar.

Ruznamei müzakerat :

1 — Meclisi idare raporu, kıraat ve kabulü

2 — Murakıb raporu, kıraat ve kabulü;,

3 — 31 Birinci Kânun 1934 bilânçosunun tasdikile temettüün sureti tevzii ve işbu devrei muamelât için Meclisi İdare azalarının zimmetlerinin ibrası,

4 — Meclisi idare azasından müddeti biten bir azanın tayini,

5 — Yedek bir murakıb tayini

MUHTIRA : Şirketimiz iç nizamnamesinin 33 üncü maddesi hükmüne uyarak asaleten veya vekâleten en aşağı 10 hisse senedine malik olan hissedarlar mezkûr meclis içtimaında hazır bulunabilmek üzre içtima gününden evelki on gün zarfında hamil oldukları hisse senetlerini şirketin veznesine tevdi eylemeleri lâzımdır. Malî müesseselerden senetler mukabili verilecek vesikalar hisse senetleri yerine kabul olunur.

Meclisi İdare
1396

İstanbul Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonu İlânları

Tophane fırını için 300 ton Un 3 Mart 935 pazar günü saat 15 de kapalı zarfla alınacaktır. Tahmin bedeli 30 bin liradır. Şartnamesi parasız olarak Tophanede satınalma komisyonundan alınır. İlk teminatı 2250 liradır. İsteklilerin belli saatten bir saat evvel tekliflerini komisyona vermeleri. (804) (700) 1167

* * *

Kumaşı Ciheti Askeriyeden verilip diğer malzemesi müteahhide ait olmak üzere maa şapka 1350 takım harici elbise diktirilecektir. Kapalı zarfı 3 Mart 935 pazar günü saat 15,30 da yapılacaktır. Tahmin bedeli 16200 liradır. İsteklilerin şartname ve nümunesini görmek üzere her gün öğleden evvel ve eksiltmeye gireceklerin 1215 lira ilk teminatlariyle teklif mektuplarını belli saatten bir saat evvel Tophanede satınalma komisyonuna vermeleri. (806) (701) 1168

Cildinizin zarafet ve taravetini ebediyen muhafaza eder. Terkibindeki saf ve hususî maddeler sayesinde kullananları Venüs kadar güzelleştirir.

Beyaz, esmer, kumral ve sarışın her tene uygun Paris modalarına göre renkleri mevcuddur. Ruhnuvaz ve lâtif rayihasile en kibar familyaların memnuniyet ve rağbetini kazandığından Türkiyede gıpta ile karşılanan emsalsiz bir pudradır.

Umumî deposu: Bahçekapı Hamidiye Türbesinde No. 28 (Evliyazade) Nureddin Eren ecza, alât ve itriyat deposudur.

İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:

	Muhammen Kıymeti Lira
HEYBELIADA : Kara Vasil sokak eski 1 yeni 4 sayılı evin 24/64 payı.	135
FENER : Tevkii Cafer Ulah Kilisesi sokak eski 24 yeni 9 sayılı evin 1/4 payı.	225
FENER : Dabak Yunus Mismarcı çeşmesi sokak eski yeni 1 sayılı evin 2/3 payı.	200
BOYACIKÖY : Üçüncü sokak eski 29 ve yeni 31-33 sayılı 5/12 payı.	125
KUÇUKPAZAR : Hoca Hayreddin Kazancılar sokak eski 48 yeni 46-48 sayılı ev ve dükkânın 2/3 payı.	576
ÇARŞIIKEBIR : Fesciler sokak eski yeni 48-40 sayılı dükkânın 1/8 payı.	139
YEDIKULE : Çırağı Hasan Samancı odaları sokağı eski 30-32 ve yeni 48-50 sayılı evin 1/3 payı.	108

Yukarıda yazılı mallar 5-3-935 salı günü saat on dörtte açık arttırma ve peşin para ile satılacaktır. İsteklilerin yüzde yedi buçuk pey akçelerile Komisyona gelmeleri. (F) (871)

İstanbul İthalât Gümrüğü Müdürlüğünden:

Adet	Kap	M.	No.	K.	Gr.	Cinsi Eşya
460	Çuval	C O	Bilâ	45880	0	Toz Şeker.

Yukarıda yazılı bir kalem malin arttırma ile 23-2-935 cumartesi günü isteklilere satılmak üzere saat 13 de o gün İstanbul Ithalât gümrüğünde 6 No. lu satış anbarında bulunmaları ilân olunur. (683)

İnhisarlar U. Müdürlüğünde :

735 Metre 65 m/m yassı Genişlikte Hortum : 10-3-935 pazar 14.

360 Metre 85 m/m yassı Genişlikte Hortum: 10-3-935 pazar 14.

50000 kilo Motorin "Ağır Dizel Yağı„: 28-2-935 perşembe 14

Idaremiz Ihtiyacı için şartnamesi mucibince yukarıda yazılı hortum ve motorin pazarlıkla satın alınacağından vermek isteyenlerin yüzde 7,5 güvenme paralariyle hizalarında yazılı günlerde Cibalide Levazım ve mübayaat Şubesine gelmeleri. (951)

Marmara Üssübahrî Kumandanlığı Satınalma Komisyonundan:

Cinsi	Miktarı
7 metre boyunda 0,18 lik "P. N„ potrel	92 Aded
24 S/M boyunda civata	280 „
Fincan	440 „

Yukarıda cins ve miktarı yazılı üç kalem malzeme pazarlıkla satın alınacaktır. Ihalesi 7 Mart 935 perşembe günü saat 11 de yapılacaktır. Isteklilerin şartnamelerini görmek üzere her gün Komisyonumuza müracaatları. (842) 1300

Istanbul Ithalât Gümrüğü Müdürlüğünden:

Adet	Kap	M.	No.	K.	G.	Cinsi Eşya
3	Adet	J H	1 7 8	8476	00	Kamyon şasesi
1	S	H C	Bilâ	32	00	Çiçek suyu
2	„	T M	175 176	87	00	Demir Puskit kalıbı
		„	„	00	700	Alem'nyom boru
				5	300	Ağaç kalıp
1	Kap	Bilâ	Bilâ	42	00	Pamuk kaşkam ipliği
1	„	„	„	30	00	Kasarsız yalın kat ipliği
1	„	„	„	2	500	Kas yalın kat pamuk ipliği

Yukarda yazılı malın arttırma ile 23-2-935 tarihinde isteklilere satılacağından o gün saat 13 de İstanbul İthalât Gümrüğü 6 numaralı Satış Anbarında hazır bulunmaları ilân olunur. (624)

16 Mühim yenilik getiren

1935 FORD V 8

Görülmek ve tecrübe edilmek üzre FORD bayilerinde emrinize amadedir.

FORD MOTOR COMPANY EXPORTS İNC. İSTANBUL

BUYUK

Tayyare Piyangosu

18 inci Tertip 5 inci Çekiş

11 Mart 1935 de dir.

Büyük ikramiye: 30,000 Liradır

Ayrıca 10.000, 4.000, 3.000 liralık ikramiyeler ve 20.000 liralık mükâfat vardır.

1241

Marmara Üssübahrî Kumandanlığı Satınalma Komisyonu Reisliğinden:

Cinsi	Mikdarı	Teminatı Li. Ku.	İhale günü	Saat
Zeytin yağı	13,000 kilo	343 68	7 Mart 935	14

Deniz Efradı ihtiyacı için satın alınacak olan cins ve mikdarı ile muvakkat teminatı yukarda yazılı bir kalem erzak hizasında gösterilen gün ve tarihde kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur. İstekli olanların ihale günü ve saatından bir saat evvel muvakkat teminat adları ile teklif mektubları ayrı ayrı birer zarf içinde ve ikisi ayrı bir zarf derununda olarak Komisyon Reisliğine teslim ve şartnamelerini görmek isteyenlerin Komisyonumuzla İstanbulda Kasımpaşada Deniz Levazım Satınalma Komisyonuna müracaatları. (844) 1301

Maliye Vekâletinden:

Darp edilmekte olan Gümüş paralardan Dört Milyon liralık kısmı az bir zaman zarfında tamamen tedavüle vazedilmiş olacağından eski gümüş paraların 1 Şubat 1936 tarihinden itibaren her hangi bir kıymetle mübadele vasıtası olarak kullanılmıyacağı hilâfına hareket edenler hakında kanunî takibat yapılacağı 2257 No. lu kanunun sekizinci maddesi mucibince ilân olunur. (558) 977

Üniversite Arttırma, Eksiltme ve Pazarlık Komisyonundan:

1 — Bedeli keşfi 269,007,78 lira olup hayvanat ve nebatat enstitüsü binası inşaatı 24-2-935 pazar günü saat 15 de Üniversite de ihale edilmek üzere kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Talipler bu işe ait dosyaları almak için Üniversite mimarlığından alacakları vesika ile Üniversite veznesine 14 lira yatırmaları lâzımdır.

3 — Talipler bedeli keşfin yüzde 7,5 nisbetinde teminatlariyle birlikte kapalı zarflarını ihale günü saat 14 de Umumî Kâtipliğe vermiş olmaları lâzımdır. (660) 1088

Nafıa bakanlığından:

Enjekte edilmiş 160,000 adet normal ve 1600 adet makas kayın traversin Derinceden İzmirde Alsancak iskelesine denizden vapur ile nakilleri kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. Sigorta ücreti dahil olmak üzere nakilleri için 32480 lira bedel tahmin edilmiştir. Eksiltme 9 Mart 935 tarihine rastlayan Cumartesi günü saat 15,30da Ankarada Nafıa Bakanlığı Malzeme Müdürlüğü odasında yapılacaktır. İstekliler 2436 liralık muvakkat teminatlarının Malsandığına yatırıldığına dair olan makbuz veya banka teminat mektubu ve Ticaret odası vesikası ile birlikte tekliflerini 9 Mart 935 Cumartesi günü saat 14,30 a kadar Ankarada Bakanlık Malzeme Müdürlüğüne vermiş olmaları lâzımdır. İstekliler bu husustaki şartname ve mukavelename projelerini Bakanlık Malzeme müdürlüğünden 163 kuruş bedel ile satın alabilirler. (847) 1339

HAYIR, BAŞKA BIÇAK İSTEMEM!

bana POKER PLAY traş bıçağını ver.

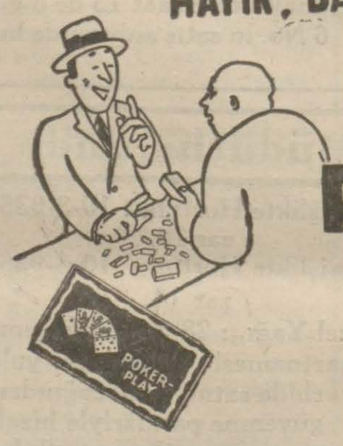

DAİMON

ELEKTRİK CEP FENERLERİ

Yeni icad olarak garanti 400 metrelik mesafeyi aydınlatır Fenerin boyu 23 santimetredir.

Ağzındaki büyük cam yuvarlağı kristaldendir.

Satış yerleri;
Ankara - Sofu zade Mehmet Emin
İzmir - Hüseyin Hüsnü
Mersin - Hakak zade Rahmi
Samsun - Tursun Eşref

Saçları dökülenler

Komojen Kanzuk

Saç Eksiri

Saçların dökülmesine ve kepeklenmesine mâni olur. Komojen saçların köklerini kuvvetlendirir ve besler. Komojen saçların gıdasıdır. Tabiî renklerini bozmaz, lâtif bir rayihası vardır. Komojen Kanzuk saç eksiri maruf eczanelerle ıtriyat mağazalarında bulunur. 1251

Zafiyeti umumiye, iştahasızlık ve kuvvetsizlik hâlâtında büyük faide ve tesiri görülen

FOSFATLI ŞARK MALT HÜLÂSASI

Kullanınız. Her eczanede satılır. 1021

Diyarbekir Belediyesieden:

1 — (73857) lira 93 kuruş bedeli keşifli Diyarbekir şehri elektrik tesisatına aid su kanalı, baraj, Santıral ve üç muhavvile merkezi binası inşaatı şartnamesi mucibince kapalı zarf usulile 31 İkincikânun 935 tarihinden itibaren otuz iki gün müddetle münakasaya konulmuşdur.

2 — Bu inşaata aid pilân, model, şartname harita ve diğer evrak 20 lira bedel mukabilinde Diyarbekir Belediyesinden alınacakdır.

3 — Münakasa 4 Mart 935 pazartesi günü saat on ikide Diyarbekir Belediye dairesinde yapılacakdır.

4 — İstekliler keşif bedelinin elli bin liraya kadar yüzde yedi buçuğu ve mütebakisinin yüzde beşi nisbetinde (Arttırma ve eksiltme ihale kanununun 17 nci maddesinde yazılı) muvakkat teminat verecekdir.

5 — Teklif mektubları 4 Mart 935 pazartesi günü saat on ikiye kadar Diyarbekir Belediye dairesinde Belediye Encümenine verilecekdir. (800) 1265

Nafıa Bakanlığından:

Vekâlet ihtiyacı için muhammen bedeli 2135 lira olan 100 ton yerli Kok Kömürü Haydarpaşada vagonda teslim şartile pazarlıkla eksiltmeye konulmuştur.

Pazarlık 4 Mart 935 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 15 de yapılacaktır.

İsteklilerin ticaret odası vesikası ve 160, 13 liralık muvakkat teminatlarının malsandığına yatırıldığına dair olan makbuz veya nümunesine uygun banka teminat mektubu ile birlikte aynı gün ve saatte Komisyonda bulunmaları lâzımdır.

İstekliler bu husustaki şartnameleri parasız olarak Ankara'da Bakanlık Malzeme Müdürlüğünden alabilirler. (799) 1264

Galatasaray Lisesinden:

Yatı talebemizin üçüncü taksit ödeme tarihi 1 Mart 935 dir. Taksitlerin o zamana kadar eskisi gibi yatırılması ilân olunur. (733) 1172

Istanbul beşinci icra memurluğundan:

Sirkecide Tramvay caddesinde 35 numaralı mağazada fotografçılıkla iştigal etmekte iken elyevm ikametgâhı meçhul bulunan H. Bekes ve şeriki Şirketine Pedrelli ve şeriki Şirketi vekili avukat Şükûfe Ziya Fikret tarafından müvekkilinin üç kıta emre muharrer senetle zimmetinizde alacağı olan 453 lira 75 kuruşun temini istifası zımnında Galatada büyük Millet hanında birinci katta mevcut emval ve eşyanın haczi hakkında Istanbul birinci ticaret mahkemesinden istihsal olunan 27-9-934 tarih ve 934-196 No. lu haczi ihtiyati kararı üzerine 27-9-934 tarihinde mezkûr emval ve eşyadan 508 Lira 50 kuruş kıymetinde fotoğraf levazımatı haczedilmiş ve müteakiben alacaklı vekili avukat Şükûfe Ziya Fikret tarafından müvekkilinin alacağı olan işbu 453 lira 75 kuruşun faiz, icra masrafı ve avukatlık ücretile tahsili için takip talebinde bulunularak tanzim edilen 934-6672 No. lu ödeme emri ve haczi ihtiyati kararı sureti berayi tebliğ ikametgâhınıza gönderilmiş isede ödeme emri ve haczi ihtiyati kararı zahrına verilen meşruhatta mezkûr ikametgâhı terk ettiğiniz ve yeni ikametgâhınız da meçhul olduğu anlaşıldığından yukarıda yazılı borç ve masrafları işbu ilân tarihinden itibaren kırk gün zarfında ödemeniz ve borcun tamamına yeya bir kısmına ve yahut alacaklının takibat hakkına veya ihtiyati haciz sebebine bir itirazınız var ise icra dairesine veya ait olduğu mahkemeye bildirmeniz ve bu hususta dairemize bir vesika ibraz etmeniz bildirmediğiniz ve vesika ibraz etmediğiniz takdirde ayni müddet içinde ve icra ve iflâs kanununun 74 üncü maddesi mucibince mal beyanında bulunmanız lâzımdır. Beyanda bulunmaz iseniz hapisle tazyik olunacağınız ve hakikata muhalif beyanda bulunduğunuz takdirde hapisle cezalandırılacağınız, borcu ödemez veya itiraz etmez iseniz hakkınızda cebri icraya devam edileceği mezkûr haczi ihtiyati kararı sureti ve ödeme emrinin tebliği makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (8403)

Sıvas Belediye Reisliğinden:

1.— Sivasta yapılacak "Atatürk,, heykelinin maketi ve projesi 15-2-935 gününden başlıyarak iki ay için müsabakaya konulmuştur.

2.— Proje bir maket "heykelin modeli,, ve bir resmi ihtiva edecektir. Kaidenin bütün tafsilâtı makette ve resimde gösterilecektir.

3.— Maket alçıdan veya buna benzer kolaylıkla eğilmez ve yumuşamaz bir maddeden olacaktır.

4.— Proje ve maket ikinci ay nihayetinde yani Nisanın 15 inci günü Sivasta bulundurulmak üzere gönderilmelidir. Müsabaka 16 Nisan 935 salı günü yapılacaktır.

5.— Müsabakaya girebilmek için fennî ehliyet vesikası gereklidir.

6.— Müsabakayı kazanana ikramiye verilecek ve esas için yapılmasında da malî garanti verdiği takdirde tercih hakkını alacaktır.

Şartname Istanbul Cumhuriyet Halk Fırkasında Istanbul Belediyesinde Ankara Belediyesinde ve Ankara Türk Maarif cemiyetinde bulunacaktır. Talip olan san'atkârların almaları daha fazla bilgi edinmek isteyenlerin Belediye Encümenine müracaatları. (912) 1405

Deri ve Barsak Arttırma İlânı

Tayyare Cemiyeti İstanbul Şubesinden:

Kurban Bayramında, teşkilâtımız tarafından toplanılacak deri ve barsaklar, pazarlık suretile ayrı ayrı arttırmaya konmuşdur. Martın ikinci cumartesi günü, saat on altıda, fiat haddi lâyik görülürse ihalesi yapılacakdır. Taliblerin şartnameyi görmek üzre Cağaloğlundaki Şubemiz Merkezine müracaatları. (865)

Deniz yolları İŞLETMESİ

Acenteleri : Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han. Tel. 22740

TRABZON YOLU

KARADENİZ vapuru 24 Şubat PAZAR günü saat 20 de Rizeye kadar. (952) 1408

AYVALIK YOLU

MERSİN vapuru 23 şubat CUMARTESİ günü saat 19 da İzmire kadar. (953) 1409

MERSİN YOLU

ANAFARTA vapuru 24 Şubat PAZAR günü saat 10 da Mersin'e kadar. (954) 1410

Neşriyatı idare eden : MUMTAZ FAİK
Gazetecilik ve matbaacılık T. A. Ş.